

CENA
15

Biblioteka Jagiellońska

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 3 zł 30 gr., kwartalnie 9 zł 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 3 zł 60 gr., kwartalnie 10 zł 20 gr., zagranicą miesięcznie 5 zł 50 gr., kwartalnie 16 zł., Miesięcznie wraz z ILUSTRACJĄ 5 zł 50 dla urzędników 4 zł

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 5-6 po południu.

Cabinet Skrzyńskiego.

Lwów, 21 listopada.

Z punktu widzenia **patologii życia sejmowego**, kilkudniowe przesilenie miało przebieg **normalny**. A więc najpierw spór o osobę premiera, potem targi o poszczególne teki, wreszcie podstawianie nogi i gorączkowe przygotowanie coraz to innych trudności. **Trzy razy zmieniała się osoba premiera**, kilkanaście razy zmieniały się teki — aż po pięciu żmudnych dniach i tyłuż gwałtownych nocach udało się min. Skrzyńskiemu sformować gabinet.

Nowy gabinet **nie jest całkowicie parlamentarny**, ale do pewnego stopnia uwzględnia zasadę koalicji. Skarb i oświatę wzięli endecy, rolnictwo i przemysł — piastowcy, koleje NPR., sprawiedliwość — chadeki, roboty publiczne — PPS.

Najbardziej **ostrzeliwany portfel min. spraw wojsk.** wypadł z ręki gen. Sikorskiego. Tekę objął w charakterze kierownika gen. Majewski.

Walka o osobę gen. Sikorskiego miała charakter **typowo endecki**. Wszak ten sam gen. Sikorski, dwa lata temu, musiał ustąpić jako przedstawiciel gabinetu „nienarodowej większości”.

Dziś, kiedy ten niegdyś „nienarodowy” generał **poróżnił się z Piłsudskim**, stał się nagle „narodowym” i na jego cześć urządziła endecja 5-dniowe przesilenie.

Takie już jest szczęście wrogów marsz. Piłsudskiego. Warto przypomnieć, jakto swego czasu chodzono po Warszawie z chorągiewkami i wołano: „Niech podpisze!” Chodziło wówczas o to, aby Piłsudski, jako naczelnik państwa, podpisał nominację **p. Korfiantego na premiera**. Dziś ten sam bohater został zdyskwalifikowany przez endecję, ale kto wie, czy nie wróciłby do łask, gdyby został interesy, a rzucił się na Piłsudskiego.

O nowym gabinecie nie wiele da się powiedzieć. W każdym razie **kończy on nieszczęśliwe bezkrólestwie**, które mogło mieć fatalne następstwa dla państwa. Sam gabinet składa się z ludzi o **krainowo sprzecznych przekonaniach** i partje będą musiały zdobyć się na **duże ofiary**, jeżeli zechcą te częściową koalicję utrzymać przy życiu.

Ostatnie jednak przesilenie winno dać sferom parlamentarnym **wiele do myślenia**. Dotychczas można było robić poza opinią publiczną najrozmaitsze posunięcia, kłamstwa i ugody, obecnie opinia ta **zadradzała i trudniej ją będzie wziąć na kawał**.

Koalicja dzisiejsza dokonała się **pod naciskiem z dołu**. Dziś wszystkie warstwy rozumieją, że pierw-

Rząd parlamentarny premiera Skrzyńskiego objął władzę w Polsce.

Skład nowego gabinetu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 20 listopada.

Pan Prezydent Rzpltej dekretem z 20 listopada zamianował **Prezesem Rady ministrów i ministrem spraw zagraniczn.** dra Aleksandra Skrzyńskiego, a na jego wniosek: ministrem spraw wewn. **Władysław Raczkiewicz**, ministrem skarbu posła **Jerzego Zdziechowskiego**, ministrem sprawiedliwości posła **dra Stefana Piechockiego**, ministrem wyznań rel. i ośw. publ. posła **prof. Stanisława Grabskiego**, ministrem rolnictwa i dóbr państw. posła **dra Władysława Kiernika**, ministrem przemysłu i handlu **wicemarszałka**

Sejmu Stanisława Osieckiego, ministrem kolei posła inż. **Adama Chałczyńskiego**, ministrem robót publ. **wicemarszałka Sejmu inż. Andrzeja Mgraczewskiego**, ministrem pracy i opieki społecznej posła **Bronisława Ziemięckiego**.

Jednocześnie poruczył p. Prezydent Rzpltej, również na wniosek **Prezesa Rady ministrów Skrzyńskiego**, kierownictwo ministerstwa spraw wojskowych **generałowi dywizji Stefanowi Majewskiemu**, a kierownictwo ministerstwa reform rolnych **Józefowi Radwanowi**.

Jak doszło do utworzenia gabinetu?

Przebieg wczorajszego dnia

„WYZWOLENIE“ TRZYMA SIĘ W REZERWIE.

Warszawa, 20. 11. (Tel. wł.). Ostatni dzień przesilenia zaczął się od konferencji **min. Skrzyńskiego z przedstawicielami klubów**, pos. **Stolarskim, Popielem i Stan. Grabskim**, na temat **kwestji personalnych w nowym gabinecie**.

Pos. **Stolarski** zastrzegł sobie pewien czas do namysłu.

O godz. 1-szej min. **Skrzyński udał się do Belwederu**, zaś o godz. 12.30 **Prezydent Rzpltej podpisał dekrety nominacyjne nowego gabinetu**, który zatwierdzony został bez zmian. **Teka min. reform rol-**

nych została zarezerwowana **dla Wyzwolenia**, które nie zajęło dotychczas wyraźnego stanowiska w obecnej sytuacji.

P. P. S. PRZECIW KIERNIKOWI

(Telef. od naszego korespondenta.)
Warszawa, 20 listopada.
O godz. 14 min. **Skrzyński** udał się do **Belwederu**, by uzyskać podpisy Prezydenta. W międzyczasie klub P. P. S. poczynił **zastrzeżenia co do osoby p. Kiernika** ze względu na jego rolę, jaką odegrał jako minister spraw wewn. w wypadkach **krakowskich**.

P. P. S. cofa swe zastrzeżenia.

Gabinet gotów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 20 listopada.

Klub P. P. S., po dłuższej naradzie, ogłosił komunikat, w którym stwierdza, że w zrozumieniu powagi położenia Państwa i konieczności jak najszybszego utworzenia rządu celem wyprowadzenia ludności z katastrofalnego przesilenia gospodarczego, **przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawo-**

szą rzeczą jest zaprowadzić w państwie spokój, uporządkować gospodarkę i administrację, przeprowadzić rozumną redukcję budżetu, zmniejszyć bezrobocie, a dopiero potem będzie można pomyśleć o realizacji programów partyjnych.

Osoba premiera Skrzyńskiego daje nam duży atut za granicą. Jeżeli do tej wysokości, na jakiej po-

stawać **protesty przeciw udziałowi P. P. S. w rządzie** wraz z **Kiernikiem**.

Klub P. P. S. stanął jednak na **tem stanowisku, że za kierunek polityczny nowego gabinetu odpowiadają nie poszczególne ministrowie, lecz premier Skrzyński**, do którego **socialiści żywią pełne zaufanie**.

Przedłużenie przesilenia pogorszyłoby sytuację, zatem klub **aprobuje stanowisko** posła **Barlickiego**.

SEJM ZWOŁANY NA 24 BM.

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 listopada.

Premier **Skrzyński** wspólnie z marsz. **Ratajem** postanowili **zwołać posiedzenie Sejmu na wtorek 24 bm.** Na tem posiedzeniu premier **Skrzyński** wygłosi swoje **ekspozé**.

KIEDY P. SKRZYŃSKI WYGŁOSI EKSPOZÉ?

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 listopada.

Jutro odbędzie się **pierwsze posiedzenie nowej Rady ministrów**. Na porządku dziennym **opracowanie ekspozé, które p. premier Skrzyński** wygłosi na posiedzeniu **Sejmu dnia 24 bm.**

Stosunek Klubu Żydowskiego do nowego rządu.

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 listopada.

Ze względu na to, że utworzenie gabinetu dokonało się dzisiaj niespodziewanie w tempie niezwykle szybkim, poseł **Reich**, jako prezes **Klubu żydowskiego**, nie brał udziału w rokowańach, nie będąc obecnym w Warszawie.

Posel **Farbstein**, jako wiceprezes **Klubu żydowskiego** udał się do ministra **Skrzyńskiego** przed jego wyjazdem do **Belwederu** i zakomunikował mu stanowisko **Koła żydowskiego wobec tworzącego się rządu**.

Koło żydowskie, jakkolwiek ma pewne zastrzeżenia co do niektórych osób, wchodzących w skład gabinetu, to jednak żywi zaufanie do premiera Skrzyńskiego, i ma nadzieję, że w dotychczasowym stosunku rządu do ludności żydowskiej nastąpi poprawa. Poza tem **Klub swój stosunek do rządu uzależnia od realizacji postulatów żydowskich**.

Oświadczenie **Klubu żydowskiego** przyjęte zostało przez opinię publiczną z dużą sympatią.

Zmiana polityki sowieckiej na dalekim Wschodzie.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego”).

Moskwa, w listopadzie.

(J.) Na czele zagadnień politycznych stoi obecnie sprawa uznania przez rząd sowiecki **przewrotu rządowego**, dokonanego przez generała Fenga w Chinach. Gen. Feng stworzył nowy rząd, w którego imieniu zwrócił się do wielkich mocarstw — wśród nich i do Sowietów, z notą, wyjaśniającą cele nowego rządu oraz jego stosunek do państw europejskich. Oświadcza mianowicie, że zadanie nowo-powstałego rządu polega na **konsolidacji wszystkich narodowych sił chińskich** oraz na zapewnieniu przewidzianych w traktatach praw kolonii zagranicznych w Chinach. Poza tem generał Feng uroczyście przyrzeka zwołanie w najbliższej przyszłości **parlamentu chińskiego**, któremu rząd ma się podporządkować we wszystkich kwestiach zagranicznej i wewnętrznej polityki.

Mimo tych uroczystych zapewnień, żaden z rządów europejskich na razie nie uznał nowego rządu w Chinach.

Charakterystyczne, że Sowiety, które dotychczas wszelkimi środkami popierały zwolenników gen. Fenga, — gdyż wedle swych intencji obóz ten reprezentował w toczącej się w Chinach walce kierunek sowiecki — obecnie, po dokonaniu przewrotu, **odmówiły natychmiastowego uznania** nowego ustro-

ju, odraczając swą ostateczną decyzję aż do osobistego a dokładnego zapoznania się posła Karachana z sytuacją, wytworzoną ostatnio w Chinach. W tym celu poseł Karachan, przerwawszy swój urlop w Moskwie, **pospiesznie wyjechał do Pekinu**, aby na miejscu zorientować się w nowopowstałych stosunkach. W związku z wydarzeniami w stolicy chińskiej znajduje się też nagłe przybycie do Moskwy dowódcy armii w Kantonie gen. **Szu-Chan-Mina** (jednego z prowodyrów ruchu wyzwolenczego w Chinach). W jego obecności urządzono zgromadzenie towarzystwa „**Ręce precz od Chin**”, przyczem — **wbrew dotychczasowej praktyce** — żaden z oficjalnych reprezentantów rządu moskiewskiego w zgromadzeniu **nie brał udziału**. Świadczy to — jak też wyżej zaznaczony fakt odczucia uznania przewrotu — o **pewnych zmianach w kierunku polityki sowieckiej wobec spraw chińskich**. Sądzą, że zmiana ta wywołana jest **dążeniem Sowietów do uzgodnienia swej linii politycznej wobec Chin z polityką Stanów Zjednoczonych** oraz do osiągnięcia współpracy z Ameryką w kwestiach chińskich. (Widocznie idzie w tym wypadku o nowy kurs Sowietów wobec Stanów Zjednocz. — o którym pisałismy przed kilku dniami w „Kurjerze Lwowskim”).

Groźba przewrotu monarchistycznego na Węgrzech.

Budapeszt, 20. 11. (AW.). Wśród kół politycznych rozszalała się pogłoska, że **stowarzyszenie „Budzących się Węgier” zamierza urządzić pucz w 13 rocznicę urodzin arcyks. Ottona**, syna b. cesarza Karola.

Władze zarządziły środki ostrożności. Pogłoski okazały się nie-

prawdziwe, natomiast odbył się **uroczysty obchód i manifestacje ku czci Ottona**, w których wzięli udział przedstawiciele władz, wojskowości i delegaci z prowincji, poczem odbył się bankiet. Hr. Apponyi wznosił toast na cześć króla Węgier arcyks. Ottona.

Awantury w parlamencie włoskim.

Rzym, 20. 11. (PAT.). Na wczorajszym posiedzeniu Izby deputowanych **Farinazzi spoliczkował komunistę Maffiego** za niewłaściwe słowa skierowane do Mussoliniego.

Deputowani komunistyczni, którzy otoczyli swego szefa zostali również spoliczkowani przez deputowanych faszystów i wyrzuceni **przemocą ze sali posiedzeń**.

Z kolei wywiązała się w kuloarach **bójka między komunistami a faszystami** i posiedzenie zostało przerwane. Po wznowieniu obrad, gdy przybył Mussolini deputowani oraz publiczność urządzili mu owacje.

POWRÓT SECESJONISTÓW.

Rzym, 20. 11. (PAT.). Grupa katolików i soc. demokratów postanowiła **powrócić do parlamentu w dniu otwarcia dyskusji nad nowymi ustawami faszystowskimi**.

SUBSKRYPCJA NA SPŁATĘ DŁUGÓW WOJENNYCH.

Rzym, 20. 11. (PAT.). W dalszym ciągu z zapalem prowadzona jest **akcja subskrypcyjna**, mająca na celu zebranie jednego miliona dolarów, których zażądał Mussolini na **wyrównanie włoskich długów wojennych**.

Spadek, czy wzrost drożyzny?

Ze względu na enuncjację Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie mnożnej na grudzień b. r. wysłał Związek Stowarzyszeń Funkcjonariuszów Państwowych i Samorządowych Województwa Lwowskiego do Prezydium Rady Ministrów, Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — telegram, stwierdzający, że **drożyzna nie zmalała, lecz wzrosła** i domagający się nietylko nie obniżania, lecz **podwyższenia mnożnej**. Nie przesadzając wyników tej ak-

cji, należy stwierdzić, że **wzrost drożyzny, przynajmniej na terenie lwowskim, nie ulega wątpliwości**.

OLSZAŃSKI NA LITWIE!

Kowno. (Tel. wł.).

„Jüdische Stimme“, wychodząca w Kownie donosi, że **rzekomy sprawca zamachu na prezydenta Rzeczypospolitej, Olszański, znajduje się na Litwie, dokąd uciekł przez Gdańsk i Klaipędę**. Ukrył się on w niewiadomym miejscu.

W obronie czci Naczelnego Wodza i honoru żołnierskiego.

Warszawa, 20. 11. (Tel. wł.). „Gazeta Poranna Warsz.“ donosi z Wilna, iż do redakcji „Dziennika Wileńskiego“ weszło wczoraj **2-ch oficerów 1 p. p. Leg., kpt. Chmura i Pawlik**, którzy zażądali od red. **Obsła wyjawienia nazwiska autora artykułu, obrażającego marszałka Piłsudskiego**. Gdy red. **Obsła nie chciał tego uczynić, oficerowie obili go**.

P. Obsła zwrócił się do dowódcy garnizonu z prośbą o interwencję. W tym czasie weszło do redakcji **około 20 oficerów, w tem dwóch pułkowników, żądając zadośćuczynienia za obrazę**, zawartą w artykule o akademii, urządzonej ku czci marszałka Piłsudskiego.

OFICEROWIE REZERWY PRZECIW RUGOM W ARMJI.

Lwów, 21 listopada.

W związku z ostatnimi **zarządzeniami ustępującego min. spraw wojskowych, gen. Sikorskiego i związanych z tem prób wicherzenia w korpusie oficerskim**, Zarząd Związku Oficerów Rezerwy, we

Lwowie przesłał na ręce wojewody, dr. Garapicha i gen. Malczewskiego, następującą rezolucję:

„**Związek Oficerów Rezerwy Okręg ziem południowo-wschodnich** — śledząc z uwagą bieg obecnych wydarzeń w Państwie, a zwłaszcza zaniepokojony wicherzeniem w korpusie oficerskim — w chwili ciężkiego przesilenia państwowego, widzi się zmuszonym zapewnić **pana wojewodę**:

1) że Oficerowie Rezerwy, zgrupowani w Okręgu ziem południowo-wschodnich naszego Związku w ilości 3.000 oficerów — stoją każdej chwili w gotowości na rozkaz **Dowódcy O. K. VI, jako najwyższego przedstawiciela Armii Najjaśniejszej Rzeczypospolitej** na obszarze Wschodniej Małopolski.

2) że dla obrony praworządności, ładu, porządku i honoru Ojczyzny stoją gotowe do dyspozycji **Panji Prezydenta Rzeczypospolitej**, w bojach zahartowane szable całego Korpusu Oficerów Rezerwy oraz bagnety podoficerów i szeregowych rezerwy“.

Ofiary Petruszewicza tułają się po świecie

Moskwa, 20. 11. (AW.). Według wiadomości z Charkowa przybyła tam **grupa politycznych emigrantów z Galicji**, złożona z 35 osób. Emigranci przebywali ostatnio w Czechosłowacji.

Prasa sow. twierdzi, iż **zmuszeni**

byli opuścić Czechosłowację, gdyż z chwilą nawiązania **ściślejszych stosunków politycznych między Polską a Czechami**, sytuacja galicyjskich emigrantów znacznie się pogorszyła.

Śmierć królowej angielskiej Aleksandry.

Londyn, 20. 11. (PAT.). **Angielska królowa Aleksandra zmarła dzisiaj o godz. 19.**

Przy umierającej byli obecni **królestwo norwescy, książę Henryk i**

inni członkowie rodziny królewskiej z wyjątkiem ks. Walii i ks. Yorku, których pociągi przybyły z opóźnieniem wskutek gęstej mgły.

Wzrost emigracji do Rosji sowieckiej.

Moskwa, 20. 11. (AW.). „Izwiestija“ zwracają uwagę na **wzrost emigracji do Rosji sowieckiej**. Z powodu kryzysu gospodarczego w zachodniej Europie i ograniczeń emigracyjnych do Ameryki wielu robotników i włościan okazuje **chęć osiedlenia się w Rosji sow.**

Komisariat rolnictwa posiada już

podania od 411 tys. osób, które **pragną osiedlić się i pracować w Rosji**. Pozwolenia na wyjazd udzielane są z wielką ostrożnością i dotąd uwzględniono tylko niewielki procent. **Od emigrantów wymagane jest posiadanie własnego inwentarza i narzędzi rolniczych, oraz 620 rb. na osobę gotówką.**

Z prasy ruskiej.

Polemika o orientację polityczną.

Lwów, 21 listopada.

W ostatnich dwóch numerach porusza „Dilo“ z punktu widzenia ewolucji myśli politycznej wśród Rusinów małopolskich **bardzo ciekawą sprawę orientacji politycznych w ostatnim okresie wojny europejskiej**, a zwłaszcza w chwili załamania się frontu mocarstw centralnych. Jak wiadomo polityka Rusinów, prowadzona przez **Petruszewicza, szła najzupełniej po austro-germanofilskiej linii**. Lecz dowiaduje my się, że istniała także orientacja **ententofilska**, reprezentowana przez **dr. Paneńkę**, który chciał nawet stworzyć **legiony i zwrócić je przeciw Niemcom**, ażeby w stosownej chwili wywalczyć sobie **„miejsce przy stole pokojowym”**. Jednym słowem chciał być **Beneszem czy Dmowskim ruskim**. Obecnie „Dilo“ zbija argumenty, wysuwane przez

dr. Paneńkę i twierdzi, że jego **po-mysł był poroniony, był idea bez znaczenia, fikcją**.

NAPAD NA POCIĄG W SOW. BIAŁORUSI.

Pogranicze sow., w listopadzie (p.) Donoszą z Mińska o **zuchwałym napadzie**, dokonanym koło st. kol. Złobin na pociąg, wiozący **pro-wiant dla wojska z Homla do Mohy-łowa**. Nieznani sprawcy na **śródmym kilometrze od st. Złobin za-trzymali pociąg** strzałami karabinowymi przy jednoczesnym **zatarasowa-niu toru**. Znajdującą się w **pocią-gu eskortę oraz służbę kolejową** związał i wrzucił do rowu. **Zawar-tość 15 wagonów żywności** wiano na przygotowane **furmanki** wywieziono do lasu. **Zatrzymano** pociąg stał na szynach **cztery go-dziny**. Pościg nie dał żadnych **re-zultatów**.

Pod znakiem czasu.

U TRUMNY STEFANA ŻEROMSKIEGO.

Lwów, 21 listopada.

Wstrząsnęła Polską wieść żałobna. Mimo, że dawno już groziła — spadła jak piorun. Nie oczekiwaliśmy jej teraz, ludząc się, że znakomity autor „Popiołów” dożyje chwili, kiedy nad ziemią polską jaśniejsze zabłyśnie słońce — i że wtedy da nam Żeromski po „Przedwiosniu” pełny, potężny akord, jako śpiew radosnej, rozkwitającej wiosny polskiej.

Ale nie to jest najboleśniejsze w tej smutnej godzinie. Śmierć kosi nas bez litości i wyboru, ścinając niespodziewanie zarówno najpiękniejsze kwiaty i kłosa, jak chwasty na łanie życia. Godzić się z tem musimy i dalej iść, mimo strat i bólów, chcąc żyć.

Jednak żal jest podwójny, jeśli łączy się z nim wyrzut i wstyd. Jeżeli umiera człowiek wielki, a niedoceniony, niepospolitych zasług, a rozmyślnie w cień spychany, czyści jak kryształ, a błotem przez swoich obrzucany.

Najpierwszy w Polsce pisarz i obywatel jej najszlachetniejszy, który oddał umiłowanej sprawie wszystkie drgania swego gorącego serca i cały bujny kwiat swego talentu umarł w chwili, kiedy na jego głowę posypał się grad kamieni z obozu zawiści, stronnictwo, niezrozumienia. Może to one winne są jego zgonu...

(m)

W sprawie rozbrojenia

„Strzelca”.

Lwów, 21 listopada.

Od Zarządu Głównego Związku Strzeleckiego otrzymaliśmy następujący komunikat:

„Wobec różnych komentarzy i zapytań ze strony prasy, wywołanych nieoczekiwanem i nieuzasadnionem zgoda rozporządzeniem o rozbrojeniu stowarzyszeń przysposobienia wojskowego. Zarząd Główny Zw. Strzeleckiego podaje do wiadomości publicznej, że organizacja nasza, stojąc niezachwianie na gruncie państwowym poza obrębem wszelkich partji i akcji politycznej nie przerwie swej działalności, mającej za jedyny cel obronę granic Ojczyzny i ma przeświadczenie, że wyrażona jej brakiem zaufania krzywdą zostanie rychło naprawiona. Tymczasem pomimo utrudnień na skutek odebrania broni Związek Strzelecki nie będzie ustawał w swych pracach nad wyszkoleniem „wojskowym”.

NAPAD NA POSŁA STROŃSKIEGO.

Warszawa, 20. 11. (AW.). Na naczelnego redaktora „Warszawianki” p. Strońskiego napadło wczoraj na ul. Chmielnej trzech oficerów i czynnie go znieważało. Zawiadomiona o wypadku policja wysłała patrol.

Mówią... że

BIBLIOTEKA WESOŁYCH OPowieści

daje

3.600 książek za 4 zł 50 gr.

kwartalnie. 712

† STEFAN ŻEROMSKI

Lwów, 21 listopada.

Wczoraj o godz. 12.30 otrzymaliśmy z Warszawy telefonem od naszego korespondenta wiadomość grobową, że „przed godziną zmarł w Konstancji pod Warszawą Stefan Żeromski”...

Wiadomość ta wywarła piorunujące wrażenie.

„Złe niewątpliwie jest tylko jedno: krzywda bliźniego”.

Trudno jest naprawdę w słowach zmieścić choćby skromny wyraz bólu, który przepełnia serca nasze na myśl, że odszedł Ten, który był z nas i z którego każdy z obecnej generacji nosił cząstkę w sobie.

Coraz ciemniej na drogach ducha polskiego, raz wraz nieubłagana śmierć wyrwa nam jasne duchy, które były twórcami współczesnego życia polskiego i drogowskazem jasnym w ciężkich chwilach duchowych przejść narodu.

W duszy współczesnego Polaka, miotanej falami burzliwej rzeczywistości, znękanej ciężkim wysiłkiem realizowania wielkiego ideału wolności, śmierć tego najwybitniejszego pisarza doby dzisiejszej podsuwa jakąś fatalistyczną wiarę w aksjomat, że między fizyczną egzystencją, a duchowym napięciem istnieje tajemnicza równowaga. Oto w stuletniej epoce ucisku, gdy naród nie miał swobody ruchu i działania pozytywnego — duch polski bardzo często rozkwitał w genialnych indywidualnościach, wybuchał jak lawina w pieśniach natęgniętych proroków, w rapsodach bolesnej tęsknoty piewców doli ludu powalnego, równoważąc niejako w ten sposób polityczną niewolę. Obecnie, gdy już mamy swobodę życia, śmierć gasi coraz to nowe pochodnie, jasno płonące na drogach polskich.

Wśród tych płomiennych rewelatorów prawdy narodowej, wśród prometejskich wodzów, którzy naszą tęsknotę chronili przed zmarnieniem, wiedli ją nieskazitelnym szlakiem przez życie powszednie i płoszyli donośnym okrzykiem protestu małoduszność szarego życia codziennego, wśród tych królów ducha pierwsze miejsce zajmował bezsprzecznie Żeromski.

Już w młodości, nie uznając kompromisu z nikczemnością, życia kabbotyńskiego, smagał bezlitośnie jarmarcznią filozofją epikureizmu politycznego i wołał, że „Rozdziobą nas kruki, wrony” i poźre zgnilizna małomieszkańskiej ciasnoty serca i umysłu.

Żeromski wszystkimi fibrami nadwrażliwej organizacji nerwowej wrażał głęboko w glebę psychiki ludzkiej, podpatrywał tajemne związki, skryte dla świata procesy serce człowieka, wychwytywał sromotną płaskość, zakwieconą zreżymowaną maską pruderji — a równocześnie przeżywał na jawie każde odczucie cudzego heroicznego entuzjazmu i stąd tragiczny rozmach u niego w przekleństwie podłości i w niebo bijący żar w apoteozach wzniosłości.

Po „Syzyfowych pracach”, owej cudownej powieści o hartownym odporze ducha polskiego, wnikliwy genjusz Żeromskiego wdzierał się

coraz głębiej w otchłanne bezdnie życia, rozświecał jej mroki zagwiań, niezwyklej intuicji i bez trwogi i odrazy choć z męką zawodu spoglądał na dantejskie piekło i orgje oszalałej pożądliwości bestji ludzkiej. Im głębiej zachodził, tem niezawodniej spostrzegał, że w gąszczach pierwotnych instynktów gnieździ się poczwała złość. Zrozumiał, że niszczące płomienie zwierzęcej niesztyości sensualnej wszystkie szlachetniejsze porywy zamieniają w „Popioły”.

Na Golgocie duchowych cierpień Żeromskiego spadał krwawy pot udrczenia i z głębi duszy dźwigał się powoli drapieżny pesymizm, taedium vitae, okrutna świadomość, że szatan bezkarnie dzierży rząd, a ci, co dążą w podgwiezdne krainy wyzwolenia ducha, to rozbitki, marnociele obłąkani — Ludzie bezdomni.

W „Dziejach grzechu” próbował wielki bojownik zrehabilitować człowieczeństwo, jeszcze raz chciał je wyczyścić w ogniowej próbie doświadczeń życiowych, lecz z próby wyszedł zwycięsko znowu szatan grzesznej pobudliwości.

Heroizm buntu przeciw złu przetrwał się w cichą, bolesną rezygnację, w mistyczny prawie kult piękności i dobroci, który znalazł swój wyraz w „Dumie o hetmanie”.

Już mu teraz nic nie pozostało, chyba to, żeby kochać nieszczęśliwych, rwących się ku słońcu, a spadających w otchłan nikczemności.

Ta różenna miłość dla ludzkie!

Ostatnie chwile śp. Stefana Żeromskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 20 listopada.

Śmierć śp. Żeromskiego nastąpiła dziś o godz. 11 na aneurizm serca. Śmierć nastąpiła nagle.

W ostatnich dniach stan zdrowia śp. Żeromskiego widocznie się poprawił.

Przy zgonie obecną była tylko żona śp. Żeromskiego, Hanna. Wieść o zgonie obiegła wkrótce całe miasto, budząc powszechny smutek.

Pierwsi przybyli do domu żaloby Skoczylas, Lorentowicz i Relidziński.

POGRZEB.

Warszawa, 20. 11. (Tel. wł.). Pogrzeb wielkiego pisarza śp. Stefana Żeromskiego odbędzie się w poniedziałek 23 bm. o godz. 1 popoł. na koszt państwa.

Kondolencja Rządu.

Warszawa, 20. 11. (PAT.). Pełniący obowiązki prezesa Rady ministrów minister spraw wewnętrznych p. Raczkiewicz wystąpił na ręce p. Anny Żeromskiej następującą depeczę kondolencyjną:

„Z powodu śmierci śp. męża Pa-

ni, przesyłam Pani wyrazy najgłębszego współczucia, łącząc się z Panią w uczuciach bólu i żalu, w świadomości wielkiej straty, jaką ponosi Polska.

W imieniu rządu: Raczkiewicz”.

Wielka Wstęga orderu Polonia Restituta ozdobi pierś Zmarłego twórcy „Popiołów”.

Warszawa, 20. 11. (Tel. wł.). Zwłoki ś. p. Stefana Żeromskiego zostaną przeniesione jutro rano do zamienionej na kaplicę sali kolumnowej Polskiego Klubu Literackiego na Zamku. Zmarły był założycielem tego klubu i jego pierwszym członkiem honorowym.

Począwszy od południa, publiczność będzie miała dostęp do zwłok. W ciągu dnia jutrzejszego dyrektor departamentu sztuki Skończycki ma dokonać uroczystej dekoracji zwłok orderem Wielkiej Wstęgi „Polonia Restituta”, nadanym świeżo zmarłemu.

Straż honorową przy zwłokach aż do chwili wyprowadzenia, mają pełnić członkowie Pol. Klubu Literackiego.

Pogrzeb wyznaczono na poniedziałek, 23 b. m., godz. 13. Na dziedzińcu zamkowym pożegna Zmarłego twórcę „Popiołów” minister wyznań i oświecenia publicznego, p. Grabski.

HERBATA RIEDLA

— 00 —

Rewizja w „Strzelcu” w Brzeszczach.

(Od naszego korespondenta).

Oświęcim, 19 listopada.

O godz. 1 w nocy z poniedziałku na wtorek, policja państwowa w Brzeszczach otoczyła dom, w którym mieszka sekretarz miejscowego „Strzelca”, Ryszard Malinowski, zabrala go z sobą i kazała się zaprowadzić do domu, w którym mieści się organizacja „Strzelca”. W domu tym policja przeprowadziła ścisłą rewizję i skonfiskowała 16 karabinów, oddanych „Strzelcowi” do ćwiczeń.

Na zapytanie o cel tej rewizji, policja oświadczyła, że w całym państwie następuje jednocześnie rozbrojenie „Strzelca”, na wyższy rozkaz.

— oo —

„ŚWIĘTY” W WIEZIENIU.

Pogranicze sow. w listopadzie.

(p.) Moskiewskie gazety podają sprawozdanie z procesu b. pułkownika Czertowa, kierownika sekty „spirytualistów”, uważanego przez nich za świętego Arkadiusza. Wyrokiem sądu Czertow skazany został na jeden rok więzienia z zabronieniem pobytu na przedział trzech lat w guberniach Riazkańskiej, Moskiewskiej i Leningradzkiej.

— oo —

POŻARY DWORÓW I ZBIORÓW.

Łuck. (Tel. wł.)

(p.) Nieznani sprawcy podpalili onegdaj stóg koniczyny należący do Aleksandra Domalewicza we wsi Rogowo, pow. kamień-koszyrski. Straty wynoszą przeszło 15.000 zł. Należy zaznaczyć, że jest to już trzeci pożar w b. r., ponieważ przedtem spłonęły dwór Marcelego Losia w kol. Bronisławka, pow. sarneńskiego i dwie sterty zboża w maj. Zamlicze, pow. Horochowskiego.

— oo —

Z operetki.

„Marjetta”

Operetka w 3 aktach R. Bodańskiego i Br. Wardena, muzyka Waltera Kollo.

Lwów, 21 listopada.

Po raz pierwszy wykonana wczoraj w „Nowościach” operetka Waltera Kollo należy do dość przeciętnych płodów wesołej muzy. Ani o tekście ani o muzyce nie można twierdzić, by wyróżniały się oryginalnością pomysłów lub zawierały wiele dowcipu. Osia akcji jest naturalnie miłość, sprężyną akcji to tworzenie i następne usunięcie sytuacji „qui pro quo”. Marjetta, pomarańczarka, niewinna ofiara nieporozumienia wraca rozczarowana na poddasze, zaś jej „rywalka” księżna Lavary (również „Marjetta”) posiada (naturalnie jako księżna) lepsze szanse i zostaje żoną uwielbianego ogólnie Torallego. Rzecz zatem zupełnie zrozumiała, gdyby nie cały szereg nieprawdopodobności sytuacyjnych, dla których nawet ramy operetki są za ciasne. Trzeba jednak przyznać, że całość jest zręcznie sklejona, barwna a nawet dowcipna. Muzyka jest typowym odzwierciedleniem kosmopolityzmu współczesnych operetek, ich płytkości i szablonu — Właściwie — z małymi wyjątkami, operuje tu kompozytor wyłącznie rytmami tanecznymi, w szczególności „egzotykiem” jazz bandu, Arje oparte również na formach tanecznych. Chór występuje często (niekiedy wcale udatnie, jak n. p. chór żeński w I akcie), lecz nie znajduje zastosowania we finałach poszczególnych aktów.

Dzięki nieprzeciętnej grze artystów premiera zdobyła sobie powodzenie. Pna Korabianka odtworzyła z realizmem postać Marjetty-pomarańczarki, grała i śpiewała z właściwą sobie werwą i humorem. — Rola księżny Marjetty wymaga muzycznie silnego głosu, któryby spro-

stał niektórym niemal dramatycznym akcentem.

W granicach swego głosu wywiązała się p. Ryłska dobrze pod względem muzycznym, lepiej pod względem scenicznym. Panu Kuligowskiemu należą się, jak zwykle, szczerze słowa pochwały za doskonałą kreację, pełną życia i wyrazu. Burzę oklasków wzbudzał w roli muzykanta Nicola niewyczerpany w pomysłach p. Tatrzański, świetny w odtwarzaniu ról charakterystycznych. Również jego sprawną reżyserją zasługuje na pochwałę. Do powodzenia premiery przyczyniła się w dużej mierze gra pp. Kowalskiego (Zambisi), Szuslanda, Schmidta Kopczyńskiego i wielu innych.

Naturalnie, że współdziałal orkiestry operowej w przedstawieniach operetkowych przyczynił się znacznie do lepszego brzmienia całości, a drobne wahanie ustąpią zapewne w toku dalszych przedstawień. Wykonanie przygotował i kierował sprawną ręką p. Jarosław Łuszczynski. Na pochwalną wzmiankę zasługują ewolucje pp. Jabłońskiej i Cesarskiego oraz całego Corps de Ballet.

Dekoracje pomysłu p. Bałka wypadły malowniczo. S.

KATASTROFA LOTNICZA W POZNAŃU.

Poznań. (Tel. wł.)

Na lotnisku w Ławicy we czwartek rano samolot wojskowy 3 p. lotniczego marki „Potez” z porucznikiem pilotem Czesławem Przewoskim i porucznikiem obserwatorem Tadeuszem Stehlem, celem dokonania lotu ćwiczebnego wzniósł się na 200 m. gdzie wpadł w korkociąg i runął na ziemię. Dwaj lotnicy zabili, aparat zniszczony.

ZAMACH BOMBOWY NA KINOTEATR.

Dublin, 20. 11. (PAT). Dziś o g. 7 rano kinoteatr, w którym wyświetlano ostatni angielski film wojenny, został zupełnie zniszczony przez rzucenie bomby.

Dwóch policjantów zostało zabitych, jeden ciężko ranny. Eksplozję słyszano w całym mieście. Szybki wystawowe w okolicy zostały zupełnie zniszczone.

SANATORJUM Gutenbrunn

w Badenie koło Wiednia.

Grupa zagranicznych żurnalistów z Niemiec, Węgier, Polski, Czechosłowacji, Włoch i Holandji, zwiedziła niedawno nowe Zakłady Sanatorium Gutenbrunn w Badenie koło Wiednia, które, po dwuletniej pracy pod kierownictwem Dyrektora Zakładu Dra Ottona de Aufschneiter zupełnie odnowione i powiększone zostały.

Tak, jak się obecnie ten Zakład przedstawia, zaliczyć go można, według uznania Panów z Prasy, stanowczo, do najbardziej widzenia godnych sanatorjów na kontynencie.

Najważniejszą zdobyczą jest połączenie źródeł siarczanych wprost z zakładem, gdzie, w specjalnych, w najmłodniejszy sposób wykonanych kabinach z wannami wpuuszczonemi w posadzkę, można korzystać z kąpeli siarczanych o niezawodnej w skutkach wartości leczniczej.

Tym właśnie kąpielom siarczanym zawdzięcza Baden koło Wiednia w pierwszym rzędzie, swą sławę światową.

Szczególnie podnieść należy, w interesie ogólnym, że przy nadzwyczajnym komforcie i przy zastosowaniu wszelkich najnowszych medyczo-naukowych udoskonaleń, ceny w Sanatorium Gutenbrunn, odpowiednio do stosunków austriackich, są nadzwyczaj umiarkowane.

— oo —

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 22. 11. 25.

SVEN ELVESTAD

25

Kobieta-pająk.

Z przygód dedektywa ASBJÖRNA KRAGA.

(Ciąg dalszy).

Pomyślał więc: — „kobieta-pająk” i jej pomocnik, sekretarz wpadli wreszcie na to, że klucz do tajnego pisma znajduje się ukryty w aparacie, i że im się powiodło, przy pomocy sprytnej sztuczki, zrabować go i ukryć w przedziale.

Ale pewnik ten zachował nadal przy sobie.

Gdy konduktor, potrząsając głową, zamierzał przedział opuścić, przygotowała „kobieta-pająk” atak na dedektywa, który, jak przypuszczano, powinien się być udać.

Mianowicie, wołając rozkazująco, wstrzymała odchodzącego już konduktora:

— Proszę chwilę zaczekać!

Konduktor zatrzymał się w drzwiach. Biedaczysko nie wiedział, co począć. Był zupełnie tem wszystkim zdetonowany.

— Bezwarunkowo jest rzeczą pewną, — rzekła — że kradzież popełniono. Temu panu, — tu wskazała na Maretę, — skradziono aparat, w którym nieopatrznie ukrył diamenty o niezwykle wysokiej wartości.

— Nie tylko to, mietylko brylanty, — szepnął pan Maret, a oczy Paryżanki zwiłgotniały znów łzami.

— No, no, — uspokajała Walentyna, — w każdym razie były w tym aparacie rzeczy wielkiej wartości. Jestem damą do towarzystwa pani Maretowej, a ten pan jest sekretarzem pana Maretę. Dotychczas służyliśmy chlebodawcom ku ich pełnemu zadowoleniu...

Potwierdziła to Paryżanka ruchem głowy.

A ponieważ jest pewnem, że tu w przedziale popełniono kradzież, dlaczego właśnie na nas oboje ma padać podejrzenie? O wiele mniej powodów jest do podejrzewania nas, aniżeli piątego pasażera, — tu wskazała na Asbjörna Kraga, — który wdarł się do nas podczas jazdy, i którego nikt z nas nie zna.

Konduktor stał niepewny. Miał jeszcze świeżo w pamięci dziwne zachowanie się Kraga w wagonie pakunkowym. Również pan i pani Maretę poczęli patrzeć nań nieprzychylnie. Zarzuty Walentyny były rzeczywiście bardzo przekonujące.

— Moje nazwisko jest Honore Legrand, — rzekł Krag, który był tak pewny swego, że postanowił dalej spokojnie grać komedję.

— Czy ma pan bilet wizytowy? — zapytał konduktor, dla którego bilet wizytowy widocznie był ważną legitymacją.

— Mam swoje papiery w wagonie pakunkowym, — odpowiedział Asbjörn Krag. — Zresztą nie moje bilety wizytowe, ale ja sam nazywam się Honore Legrand.

— Jaki jest pański zawód? — zapytał sekretarz.

— Inżynier. Jeżdżę z próbkami cegieł, — odpowiedział Krag nie ociągając się.

Konduktor wszedł znowu do wagonu. Wyjaśnienia Kraga wydały mu się podejrzane.

Pan i pani Maretę nie wiele rozumieli z tego, co teraz mówiono, ale z poruszenia w wagonie domyślali się, że coraz więcej gromów zbierało się nad głową Asbjörna Kraga. Wołali przeto do konduktora, aby go przytrzymał.

Ale odezwanie się Walentyny zaprowadziło znów spokój w wzburzonym przedziale.

— Panie konduktorze, — rzekła, — przekonam pana, że ten pan jest mocno podejrzany.

Mówiąc to pociągnęła za brodę Asbjörna Kraga. Ta została w jej ręku.

Dedektyw z powodu tej niespodzianki i hałasu w przedziale chwilowo był oszołomiony. Wszyscy krzyczeli, prawie równocześnie. Zaś najgłośniej i tryumfująco „kobieta-pająk”. Fałszywa broda! Przebrany człowiek! Wreszcie znaleziono złodzieja!

Paryżanka zbliżyła się doń z taką miną, jakby mu chciała oczy wydrapać. A sekretarz chciał wypaść z przedziału, by sprowadzić pomoc do przytrzymania złodzieja.

Był to rzeczywiście krytyczny moment dla Asbjörna Kraga. Cho-

dziło mu bowiem o to, aby całe towarzystwo przytrzymał.

Stanął więc szybko w drzwiach i oznajmił krótko i dobitnie, że z przedziału nikt się nie ruszy.

— Zgoda na to, jestem przebrany, — rzekł i zdjął perukę z głowy.

Walentyna zainterpelowała konduktora, czy pozwoli na to, aby ów obcy człowiek robił co mu się podobna.

Konduktor z groźną miną zbliżył się do Kraga. Sekretarz po raz wtóry chciał wypaść z przedziału.

W tym rozstrzygającym momencie Krag wyciągnął szybko rewolwer z kieszeni.

VIII.

— Chcę państwu powiedzieć, kim jestem, — rzekł dedektyw. W rzeczywistości nie jestem panem Honoré Legrand, a tem mniej podróżującym z próbkami cegieł. Nazwisko moje jest Asbjörn Krag. Proszę — panie konduktorze — moja odznaka policyjna. Aż do pewnego czasu musi się pan zadowolić tym moim biletem wizytowym. Jako urzędnik państwowy zna pan dobrze znaczenie tej małej, białej odznaki metalowej. Wmieszalem się do tego towarzystwa, gdyż domyślałem się, że przedziej, lub później, znajdzie tu coś niewłaściwego. Przykro mi, moje panie i panowie, że czuję się zniewolony wszystkich czworo aresztowa-
(Dok. nast.)

GUIDO NOGRADY

uwzględnieniem atrakcyj amerykańskich produkuje się od **dziś** 21-go b. m. i codziennie w

Ponadto produkcje taneczne znakomitej pary VALI DE VALERO z teatru „Maxim“ w Paryżu. Początek o g. 8 30. wiecz Dancing familijny. Wstęp wolny.

Kawiarni „WARSZAWA”

profesor konserw. budapeszteńskiego światowej sławy kapelmistrz, król najnowszej kreacji muzyki tanecznej ze szczególnem

NA MARGINESIE.

Wolna elekcja.

Lwów, 21 listopada.

Pożółkłe liście opadły już z drzewa, wiatr jesienny pomiata szarugą, ciężko, smutno, nieznośnie na tej polskiej ziemi... Ha, ha, ha! — poetyckie nastroje! — krakania śleddzienników, majaczenia spleenem zarażonych humorów! Kłamstwo wierutne!!

U nas słonecznie, wesoło, hucznie!

Choć tam gdzieś na horyzoncie państwowym gromadzą się chmury, chociaż głuchy łoskot oddalonych grzmotów wróży wstrząśnienia i burzę — głupstwo! — nic nie szkodzi! — radują się mazurskie dusze Piastów i karmazynowe serca bogoojczyźniaków, bo Polska nierządem stoi.

Mości panowie, wolna elekcja! Hajże do Warszawy! — a zbrojno i rojno! W górę serca i podgolonę czupryny i naprzód jedni w prawo, drudzy na lewo, tak pojedynczo, każdy sobie, viritim — a z prezencją, a z tupetem, szeroko otworzyć ramiona i wrzaskliwe gęby i wołać, gardłować z całej piersi: Pro publico bono!

Dalej panowie szlachta i bracia chłopci zgodnie pod ramię, ławą jak przystoi do łódek rządowego i brać pełną garścią pożywno teki ministerkie, koncesyjki, synekury...

Idą zawadjacko, z fantazją, z brawurą idą suwereni i pytają: Kto nam panem? kto premierem?

Vivat Skrzyński! — woła tłum skonfederowany.

Wrzask i gromkie okrzyki brzmią wokoło, tylko jakiś chłopski królik milczkiem podkręca wąsa, czai się i pocichutku myśli sobie w duszy: — Dobrze! Gardłujcie — a ja nie chcę, nie pozwalam, bo jam tu pan!

Patrzcie? Oto Don Kichot endecki, obracający wiatraki frazesu i blagi, tym razem przypiął tekturowe skrzydła husarza, powiewa groźnie pióropuszem pyszałkowatości i sunie

z rozkazem na... Sulejówkę. Zajazd, zajazd! hajże na Sopolice.

Tam dalej Inna grupa ponura, zacięta, uparcie sejmikuje, knuje coś, odgraża i pięść wyciąga przeciw ministrowi wojny: Precz z nim! On armię przesikorzył!

I znów rwetes, hałas, krzyk, kłótnie i groźby — a wszystko dla ojczyzny, pro publico bono.

Wolna elekcja, mościwi panowie, następcy po Grabskim.

I gwarnie rozgłośnie wkoło — tylko wiatr jesienny zacina szarugą i ciężko, smutno, nieznośnie na tej polskiej ziemi...

Wid.

Kobieta, która nie może się uśmiechnąć.

Lwów, 21 listopada.

(!) W Ameryce rozwinęła się niezwykle żywo gałąź kosmetyki lekarskiej, mająca na celu poprawianie form. W takim nowoczesnym instytucie piękności, wykonuje się cały szereg operacji poprawiających nieforemne nosy i zamieniających stukiogramowe pacjentki na eteryczne modne piękności... (przynajmniej w obietnicach zawartych w prospektach). A jednak kobieta i to posłanka, wniosła projekt ustawy przeciw nadmiernemu wybudowaniu przemysłu „upiększania”. Jednym z motywów był między innymi fakt następujący: Po operacji nosa u jednej młodej Amerykanki uzyskano wprawdzie nieskazitelną klasyczną linię profilu, jednakże pacjentka nie może się uśmiechnąć... Zbyt wiele skóry jej wycięto tak, że czarowny jej uśmiech znikł i to bezpowrotnie tak iż czuje się głęboko nieszczęśliwą... Ciekawą jest rzeczą, czy miss Grimes przeprowadzi wniesioną przez siebie ustawę zakazującą upiększania brzydkich Amerykanek.

— 04 —

Udcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 22. 11. 1925

INŻ. EDMUND LIBAŃSKI.

Z nowych dziedzin wiedzy i życia.

AUTOMATYCZNY SEKRETARZ.

Bajeczny aparat, złączenie fonografu, radjofonu i dyktografu z precyzyjnym urządzeniem mikrofonu i elektrycznym popędem jak i nastawianiem wedle potrzeby, który również może odbierać i wysyłać wiadomości telefoniczne jest wynalazkiem amerykańskim, zachwycającym cały świat biznesu.

Jest to istotnie sekretarz automatyczny i w dodatku pewny, niezawodny dyskretny i nieznużony.

Wprost niesamowicie może zastąpić działalność i czynności wymagające sporo rąk i głów ludzkich.

Odbiera dyktaty jak stenograf, służy jako sekretarz na posiedze-

niach i konferencjach, notuje dokładnie wszelkie rozmowy prowadzone w promieniu 20 mtr od niego.

W obecności szefa załatwia wezwania telefoniczne, odbiera zamówienia i zawiadamia następnie o tem szefa biura.

Na zewnątrz ma wygląd starego systemu fonografu z wałkiem, rozmowy i słowa utrwalane są magnetycznie, przez przekształcenie głosu w prądy elektryczne i następnie zmiany magnetyczne powstające na pasie stalowym.

Jeśli sekretarz ma obsłużyć telefon, utrwała się na pomocniczym wałku treść odpowiedzi potrzebnej, która ma być daną w nieobecności szefa. Gdy zabrzmi dzwonek, ten sam prąd telefonu wprawia w ruch wałek fonograficzny i nadawca słyszy odpowiedź: „tu biuro Pana S. i spółki, nie ma obecnie nikogo, ale może Pan powiadomić o co idzie a o 2-giej będzie odpowiedź proszę ponownie zawołać“.

Kurjer stanisławowski.

Od naszego korespondenta).

W rubryce tej zamieszczać będziemy każdego tygodnia wiadomości z grodu Rewery.

Red.

Stanisławów, 20 listopada.

CENY MAKSYMALNE.

Na skutek inicjatywy burmistrza ustanowiło starostwo stanisławowskie na polecenie urzędu wojewódzkiego po wspólnej konferencji porozumiewawczej między konsumentami a producentami wzgl. kupcami ceny maksymalne na artykuły pierwszej potrzeby — a to w celu ukrócenia samowoli nieuczciwych kupców, wykorzystujących chwilowy spadek dolara i podbijaających ceny towarów. Niestety akcja zawiodła, gdyż wszystko „idzie w górę“ choć nie wszystkie towary pochodzą z... zagranicy. Nie dziw, że ludzie ograniczają się do minimum i że po sklepach pustki a w związku z tem upadłości i bankrutstwa na porządku dziennym — W tym kryzysie gospodarczym nie brak też oszustów takich jak niejaki Sperber, pośrednik, który onegdaj „zwiął“ z naszego grodu sprzeniewierzywszy kilka tysięcy dolarów u jednego z tut. banków lecz został w Gdańsku schwytyany i tu sprowadzony albo mały piekarczyk Blond, który ponaciągawszy ławowiernych, uciekł do Rumunii, wychodząc z założenia, że to najlepszy sposób uregulowania długów.

PRACA POLICJI ŚLEDZCZEJ.

To też nasza policja śledcza ma teraz często pole do popisu i z zadania wywiązuje się bardzo sprawnie. Onegdaj ujęła szajkę bandytów, którzy z końcem października br. z bronią w ręku obrabowali kupców, wiozących towar do Lwowa; mordercę, zamordowanego w parku miejskim em. dozorca wiezień śp. Cieślaka itd. W dzielnicy Knihinin-Górka przyszło onegdaj do

ostrej wymiany zdań na tle porachunków osobistych między dwoma maszynistami kolejowymi Więczkiem a Chrabalem w ciągu której ten pierwszy dobył rewolweru i postrzelił Chrabala oraz zranił ciężko przechodzącą przypadkiem ulicą niejaką Pollakową. — Przy ul. Halickiej 14-letni chłopak przebił na śmierć nożem swojego młodszego towarzysza poczem usiłując odebrać sobie życie — ciężko się poranił. — Przy ul. Batorego pchnął znany tu nożownik Paszkowski swego rywala Roszesuka nożem w głowę... to krótki kronika kryminalna wielkiego Stanisławowa z ostatnich kilku dni.

CYRKOWE HECE.

W dzisiejszych czasach drożyzny upadłości, rabunków i morderstw cieszy się stosunkowo liczną frekwencją cyrk Medrano, który tu zjechał do budynku zbudowanego za cudze pieniądze przez zbiegłego ze Stanisławowa w niewiadomym kierunku Kornackiego.

NOWE URZĘDY POCZTOWE.

W najbliższym czasie będą w naszym grodzie uruchomione 2 nowe urzędy pocztowe. Brak ich dale się dotychczas bardzo odczuwać — gdyż przed wojną istniało tu 5 urzędów pocztowych a obecnie przy 60.000 ludności jest ich zaledwie 2.

OGŁOSZENIE POBORU.

Magistrat wezwał publicznie obywatelami przebywających tu poborowych rocznika 1905 do osobistego zgłoszenia się do operatu poborowego w czasie do 31 grudnia b. r.

Zwyczajna kadencja Sadu przysięgłych rozpoczyna się w tut. okręgu sądowym w dniu 2 grudnia b. r.

Is.

Potem oświadczeniu wałek przesuwający się, już notuje komunikat automatycznie i reprodukuje po powrocie nieobecnego adresata.

Notuje on również rozmowy telefoniczne i ma ważne znaczenie przy zleceniach handlowych, mogących w razie cofnięcia, spowodować straty dla stron.

Rozmowa prowadzona przez szereg osób może być dokładnie w intonacji i słowach reprodukowana, n. p. dyskusje i przesłuchania procesowe albowiem właśnie precyzyjny mikrofon oddaje swe organa akustyczne aparaturze elektromagnetycznej.

Włączony w aparaturę „radio“ odbiera audycje i komunikaty, utrwała je na magnetycznym wałku i gdy właściciel przesuń odpowiadni kontakt reprodukuje wszystko wiernie.

Automatyczny sekretarz może pełnić i obowiązki dedektywa. Oto np. w nieobecności pana domu,

znajomi lub obcy prowadzą w biurze rozmowę. Odpowiednio ukryty automat pod akustycznym działaniem dźwięku, już jest czynny... notuje! Gdy nastaje cisza przestaje notować.

Jak widzimy nadaje się doskonale w obecnej dobie produkcji scenicznej do sensacyjnych tematów czworoboków małżeńskich i konfliktów „sam na sam“, do podsłuchania i efektownych scen demaskowania skomplikowanej erotyki.

Wałek z magnetycznie utrwalonym intymnym dialogiem dwojga osób w cyklu zakazanych miłości! Straszliwe CORPUS DELICTI.. przyłapanie in „flagranti“ do procesu rozwodowego staje się zbyt techniczne.

Automatyczny sekretarz i żołnierz automatyczny to ostatnie dwa sensacyjne aparaty techniki amerykańskiej.

— 00 —

Zdrowotność Lwowa w sierpniu i wrześniu.

Lwów, 21 listopada.

Przedłożone na posiedzeniu sekcji IV Rady miejskiej sprawozdanie fizykału na sierpień i wrzesień wykazuje największą śmiertelność z powodu chorób organicznych serca i narządów krążenia, zapalenia płuc, gruźlicy i złośliwych nowotworów. Gruźlica wystąpiła we wrześniu silniej niż w poprzednich miesiącach.

Liczba samobójstw jest coraz większa. W roku zeszłym zanotowano 52 wypadków samobójstwa, w tym roku zaś od początku stycznia po koniec września, t. j. w ciągu 9 miesięcy tą samą liczbę.

Płonica szerzyła się dość silnie, ale nie była niebezpieczną (na 85 zachorowań zdarzyły tylko 4 wypadki śmierci). Natomiast panowała bardzo złośliwa odra (121 wypadków) i w 4 wypadkach były śmiertelne, co się zwykle nie zdarza. Na otwartą gruźlicę zgłoszono chorych 48.

Lwów wykazuje nadal zasadnicze braki sanitarne: wody do picia i skrapiania ulic, miejskiego zakładu desyngacyjnego, ogólny brak mieszkań, oraz przepięnienie cmentarzy wobec braku cmentarza centralnego.

—XO X—

Z sali koncertowej.

Zespół muzyki kameralnej.

Lwów, 21 listopada.

Brak stałego zespołu muzyki kameralnej daje się odczuwać w naszym mieście od szeregu lat, bo sięga czasów przedwojennych. Kilka razy z miarodajnych stron czyniono usiłowania, aby temu zaradzić, lecz intrygi miejscowe i niezyczliwość pewnych kół muzycznych, które zazwyczaj sceptycznie się wyrażają o swojskich artystach, podkopywały szczerą dążność.

Nareszcie, po długiej ciszy, wystąpił onegdaj nowy zespół kameralny, złożony z miejscowych kół muzycznych, pianisty prof. Dąbrowskiego, skrzypka dr. Bauera, i wiolonczelisty dr. Lillienthala, artystów dobrze znanych w sferach muzycznych naszego miasta. Każdy z nich posiada swoje zalety artystyczne, które poznano i oceniono na ich produkcjach solowych. Lecz inna rzecz jest produkcja solowa, a inna zespołowa. Tutaj decyduje, obok osobistych warunków techniki i muzykalności, w dużej mierze stopień

wspólnego zgrania się, ustosunkowania właściwości poszczególnych instrumentów i nawiązanie kontaktu z publicznością. Na to wszystko trzeba czasu i to dużego.

Po onegdajszej produkcji, gdzie zespół wykonał teio c-moll Beethovena, Czajkowskiego a-moll i Schuberta trio b-dur, odnieść można było wrażenie, iż zespół jest na dobrej drodze wyrobienia sobie z czasem odpowiedniego stanowiska w lwowskim życiu muzycznym. Gra jest solidna, rytmika i dynamika starannie opracowana a frazowanie świadczy o szczerem wnikiwoiu w duchową traść wykonywanego utworu. Trudno przemilczeć, iż program ten zbyt często był w ostatnich latach u nas słyszany, lecz niezależnie od tego poziom artystyczny wykonywanych utworów był wysoki i wielce zainteresował tych wszystkich, którzy, zamiast na „Marjetkę”, przyszli słuchać poważnej muzyki klasycznej.

Grd.

—XO X—

Kurjer literacki.

Kwartalnik historyczny, organ Pol. Towarzystwa Historycznego, zeszyt 3-ci wyszedł z druku i zawiera: I. Rozprawy (St. Przeworski, Zdobycze i zagadnienia hetytologii. — K. Zakrzewski: Ostatnie lata Stoliczona). II. Miscelanea. (R. Ganszyniec i J. Willaume). III. Recenzje i sprawozdania. IV. Bibliografia historii starożytnej za 1914-1921 przez K. Zakrzewskiego. V. Polemika. VI. Zagraniczna kronika naukowa.

„Bellona”, miesięcznik wojskowy, wyszedł za m. październik. Treść numeru żywa i stojąca na wysokim poziomie. A. C. „Współczesne Państwo Litewskie”, płk. Boucherie „Kawaleria francuska podczas działań w roku 1918”, płk. S. G. J. S. Cwiertniak „Organizacja służby wywiadowczej”, mjr. S. G. R. Saloni „Organizacja służby etapowej”. „Dokumenty do historii planu operacji warszawskiej”, gen. bryg. M. Kukiel, Przegląd miesięczny, Sprawozdania.

„Wiadomości Literackich” Nr. 47 przynosi artykuły: L. H. Morstina „Spór o Prometeusza”, Cz. Jastrzębca-Kozłowskiego o ostatniej książce Mereżkowskiego, Em. Breitera o ciekawym dziele Döblina, wiersz An. Słonimskiego „Do poetów-komunistów”, notatki, recenzję H. Więckowskiej ze studjum Kucharzewskiego o Rosji, recenzje

z książek, sprawozdania teatralne An. Słonimskiego, kronikę muzyczną, przegląd prasy, notatki, tydzień bibliograficzny.

„Roboty gałazkowe”. Roboty ręczne, które M. W. R. i O. P. wprowadziło do wszystkich szkół, mają na celu prócz ćwiczeń fizycznych także wyrobienie smaku estetycznego i zamięłowania do pracy.

Niestety brak funduszków uniemożliwia realizowanie planów ministerjalnych i dlatego książeczkę pod powyższym tytułem należy powitać z zadowoleniem, bo podaje rady, wskazówki i gotowe wzory, które dadzą się małym kosztem wszędzie przeprowadzić. „Roboty gałazkowe” mają jeszcze i tę zaletę, że wyrabiają u dzieci zamięłowanie do rzeczy swojskich.

Książeczka ta zawiera 24 rycin, objaśniających roboty i podaje sposób wykonywania tychże.

Książeczkę ułożył p. Henryk Glasgall, znany z prac w tej dziedzinie, co daje rękojmię, że praca ta jest należycie obmyślana.

NADEŚLANE.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2364 od godziny 12-1, 3-5.

Emigranci polscy ofiarami Banku dla Handlu i Przemysłu.

Lwów, 21 listopada.

Pismo polskie w Paryżu „Ognisko” donosi:

W trybunale handlowym w Paryżu zjawilo się paręset osób, polskich robotnic i robotników, którzy złożyli swe oszczędności w Banku dla Handlu i Przemysłu (w oddziale paryskim). Oprócz tego nadesłano 200 pełnomocnictw i książeczek. Bo leśnie było patrzeć na naszych biednych rodaków, na spłakane twarze. Ludzili się, iż im zaraz wypłacą ich pieniądze. Wezwanie trybunału handlowego miało jedynie na celu zatwierdzenie sądowego funkcjonariusza, wyznaczonego do przeprowadzenia likwidacji banku. Gdy rodacy nasi dowiedzieli się, o

co dzisiaj chodzi, wywołało to wśród nich oburzenie. Rozpacz pokrzywdzonych była przejmująca — szkoda iż sprawcy tego nieszczęścia nie byli zmuszeni być świadkami tego wybuchu żalu.

Majątek oddziałów Banku dla Handlu i Przemysłu w Paryżu i Francji wynosi około 6 milionów fr., z których należy się Bankowi od centrali w Warszawie 5 milionów fr. Długi Banku wynoszą przeszło 6 milionów, z których na oszczędności robotników przypada 3 milion. 600.000 franków. Niedobór Banku wynosi około pół miliona fr.

Prezydent trybunału handlowego wyraził rodakom swoje największe współczucie.

—XO X—

Wiadomości z kraju.

× Urzędnicy komitetu wykonawczego obrabowali kasę rządową. W Korosteniu na Wołyniu bandyci napadli na kasy w biały dzień, sterylizowali urzędników i zabrali pieniądze. W pogoni za bandytami zabito w lesie 10-ciu. Padło też ze strony wojska kilkunastu żołnierzy. Ujętymi bandytami okazali się urzędnicy komitetu wykonawczego w Korosteniu inspektor Engelson i buchalter Perechwałow, którzy oddani zostali pod sąd doraźny.

× Wiec bezrobotnych w Łodzi uchwalili zażądać od magistratu zapomogi jednorazowej po 200 do 300 zł. na głowę.

× Delegacja kupców polskich przybyła do Pragi na uroczystość 75-lecia Izby handlowo przemysłowej w Pradze. Delegacja polska złożona z 18 osób — reprezentuje ona wszystkie polskie Izby handl.-przemysłowe i stowarzyszenia kupców polskich w Warszawie.

× Znowu wykrycie nadużyć. W oddziale eksploatacyjnym kolei w Siedlcach wykryto nadużycia i zawieszono w urzędowaniu kierownika Łukasiwicza i pomocnika naczelnika oddziału Biernackiego.

× (p.) Samobójstwo z miłości. Onegdaj na st. kol. Hołoby pod przejeżdżający pociąg kurierski rzuciła się 19 letnia Lubów Mazurczuk. — Nieszczęśliwa poniosła śmierć na miejscu. Przyczyną rozpaczliwego kroku było uwiedzenie jej przez pracownika kolejowego i porzucenie jej w ciąży.

—XO X—

Ze świata.

+ Rzucenie bomby na grób nieznanego żołnierza w Dublinie. Z Londynu donoszą, że podczas minuty skupienia w rocznicę zawarcie zawieszenia broni, sprawca nieznanego rzucił bombę w Dublinie na grób nieznanego żołnierza. Na szczęście bomba nie eksplodowała — skutkiem jednak paniki jedna osoba poniosła śmierć a kilkanaście osób pokaleczonych zostało.

+ Bardę fałszerzy banknotów wykryto w Sofii. Członkami jej są Austriacy, Bułgarzy, Węgrzy i Rosjanie. Na przedmieściu sofijskim urządzili sobie warsztat. Dotychczas uwieczono 17 członków bandy, która fałszowała banknoty na 5.000 lewów. Skonfiskowano fałszyfikaty na 37 milionów lewów. Podobno fałszyfikaty nie były jeszcze puszczone w obieg.

+ (p.) Dżuma w Sow. Rosji. W jednym z autów (osady tatarskie) Gurjewskiego powiatu wybuchła epidemia dżumy. Zachorowało dwóch tatarów, przy czym obydwaj zmarli.

+ Katastrofa okrętowa wydarzyła się onegdaj na parowcu pasażerskim Lenape, który odbywał z 200 pasażerami drogę z Nowego Jorku do Florydy. W pobliżu ujścia rzeki Delavare zapalił się parowiec — nastąpił wybuch. Uratowano tylko kilkanaście osób.

+ Wystawa książki i grafiki polskiej w Brukseli odbędzie się 28 bm. Zarząd muzeum książki w Brukseli z otwarciem wystawy urządził szereg uroczystych wieczorów na cześć Polski. Jeden z wieczorów tych wypełni koncert muzyki polskiej, drugi odczyt z przezroczami.

Projekty finansowe P. P. S.

(Telefonem od nasze go korespondenta).

Warszawa, 20 listopada.

W kołach sejmowych, krąży pogłoska, że P. P. S. wystąpi z projektem zabezpieczenia Bankowi Polskiemu nowej emisji banknotów. Według tego projektu ma być rata podatku majątkowego, wynosząca 1 milion złotych zredukowaną do 600.000. Kwota ta splećalna będzie w ciągu lat 15, a zabezpieczona obligacjami majątkowymi, które pójdą

jako podkład dla banku Polskiego pod emisję nowych banknotów.

Koła przemysłowe odnoszą się do nowego projektu z niedowierzaniem, dopatrując się ukrytej inflacji.

Objęcie teki ministra skarbu przez **Zdziechowskiego** uważane jest jako atut przeciw **Korfiantemu**.

Do tej chwili tj. do godziny 6 w. nominacje jeszcze nie wyszły z Belwederu.

—XOX—

Ludendorf przeciw Hindenburgowi i traktatowi w Locarno.

Monachjum, 20. 11. (PAT.). Ludendorf atakuje w artykule zamieszczonym w „Völkischer Kurier” prezidenta Rzeszy Hindenburga i pisze, że b. marszałek polny zamierza sławę swą przekreślić, podpisując dokument niestawy i hańby. (!) Jeżeli prezydent republiki uważa politykę lokarnecką za słuszną, to taki pogląd dla narodu niemieckiego

przedstawia poważne niebezpieczeństwo (?).

ROZPOCZĘCIE OBRAD REICHS-TAGU.

Berlin, 20. 11. (PAT.). Po trzymiesięcznej przerwie rozpoczął Reichstag swe posiedzenie. Generalne debaty nad projektami lokarneckimi rozpoczną się dopiero z początkiem przyszłego tygodnia.

—XOX—

Tragiczna katastrofa w Anglii.

Zatonięcie olbrzymiej łodzi podwodnej „M 1”.

Londyn, w listopadzie.

(c) Oficjalny komunikat admirałty angielskiej oraz odbyte nabożeństwo żałobne stwierdziły ponad wszelką wątpliwość, że olbrzymia łódź podwodna „M. 1” zatoniła mimo wszelkich prób i poszukiwań wraz z załogą, złożoną z 69 osób, łącznie z 5 oficerami.

Szczegóły tragicznej katastrofy są bliżej nieznanne, ale prawdopodobnie przyczyną było zepsucie się motoru, wskutek czego łódź podwodna wraz z zamkniętą załogą poszła bez ratunku na dno.

Łódź „M. 1” zawierała zapas powietrza na 36 godzin i wystarczają-

cą ilość środków żywności, co budziło jeszcze nadzieję, że pomoc będzie mogła być możliwa.

Przy akcji ratunkowej przeszukano całą przestrzeń dotyczącą mino szalanej burzy, przy zastosowaniu najnowszych środków technicznych, nadzwyczaj czułych hydrofonów i olbrzymich reflektorów oświecających morze na wielkiej przestrzeni. Wszystkie usiłowania ekspedycji ratunkowej spełzły na niczym.

Ogólne współczucie towarzyszy ciężko dotkniętym rodzinom marynarzy, które na wiadomość o katastrofie okryły się ciężką żalobą.

—XOX—

Zlikwidowanie szajki bandyckiej we Lwowie.

Lwów, 21 listopada.

Donieśliśmy onegdaj o zlikwidowaniu szajki bandyckiej we Lwowie.

Aresztowano mianowicie zbiegłego z więzienia sądu karnego we Lwowie bandytę Włodzimierza Oleszczuka i dwu jego współników Ignacego Majewskiego i Mieczysława Kochana, jako sprawców szeregu napadów rabunkowych we Lwowie i powiecie.

Wczoraj policja powiększyła grono przymkniętych rabusiów o jednego członka.

Przytrzymano Tadeusza Wiw-

czara, mechanika, który prócz licznych kradzieży ma na sumieniu napad rabunkowy jeszcze z r. 1922 na Sewkę Stibrenberg we Lwowie. Napadu tego dokonał wspólnie z Oleszczukiem.

Równocześnie informują nas, że Ignacy Majewski jest zbiegiem z więzienia w Tarnowie, w którym odsiadywał karę 10 letniego więzienia za morderstwo i nazywa się Józef Lobiech.

Aresztowani, prócz udowodnionych im rabunków, przyznali się do szeregu kradzieży.

Tajemniczy dramat w willi Gillet.

Lyon, w listopadzie.

(o) Wśród niezwykle zagadkowych okoliczności rozegrał się w willi bogatego przemysłowca Gillet'a tajemniczy dramat. Młody człowiek Ludwik Seux zaprzyjaźniony z rodziną Gilletów został pewnej nocy, gdy usiłował wśliznąć się do pokoju panny Denise Gillet, napadnięty — postrzelony i pobity do nieprzytomności... Ogrodnik Sobert wraz z synem tłumaczą się koniecznością wykonania rozkazu pani Gillet, która kazała im strzelać do rzekomego bandyty. Nao-

cznia sądowa wykazała ślady stóp Ludwika Seux'a w parku, ciągnące się aż do progu willi i do pokoju p. Denis... Jako lico sądowe zdeponowano kij hockeystowy, którym niemilosłownie zbito domniemanego włamywacza. Ofiara rzekomej pomyłki leży w szpitalu i grozi jej utrata wzroku... Opinia publiczna Lyonu stoi po stronie Seuxa i jednomyślnie potępia postępowanie p. Gillet.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

—O—

Szkielet olbrzyma wykopany w Missouri.

Nowy Jork, w listopadzie.

Szkielet, mierzący 7 stóp i 2 cale wysokości, prawdopodobnie jednego z członków starożytnego szczepu Maya, znaleziono w głębokości 72 stóp pod łożyskiem strumienia w pobliżu Fairfax, w Missouri. Wewnątrz czaszki znaleziono kamień w kształcie gruszki, podobny do wkładanych przez szczepy Maya w południowym Meksyku do ust zmarłych swoich członków. Obok szkieletu znaleziono urnę glinianą. Obraz wyryty na pobliskim kamieniu ma podobno przypominać figurę na statui odkopanej w Copan, jednym z zaginionych miast Maya.

—OO—

BUDAPESZT W CIEMNOŚCIACH.

Lwów, 21 listopada.

Onegdaj wieczorem zgasły nagle wszystkie światła elektryczne w Budapeszcie. Przerwa w ruchu elektrycznym nastąpiła z przyczyn technicznych, mianowicie z powodu nagłego zatkania rur, które doprowadzają wodę z Dunaju do kotłów.

Całe miasto zostało pogrążone w ciemnościach. W teatrach nie odbyły się przedstawienia. W akademii muzycznej, gdzie odbywał się koncert, powstała panika, gdyż publiczność zaczęła gwałtownie tłoczyć się ku drzwiom i z trudnością zdołano opróżnić salę, unikając nieszczęśliwych wypadków. Parlament obradował przy płomykach świec.

Po trzech godzinach przerwy uruchomiono elektrownię o godz. 11 w nocy.

—OO—

KALENDARZYK NARCIARSKI W EUROPIE.

Lwów, 21 listopada.

Liczne zapowiedzi niezwykle długiej i ostrej zimy i zeszłoroczne strajki śniegu wywołały u narciarzy wprost „wilcze apetyty” na zimę. Wszyscy z upragnieniem czekają obecnie na śnieg. Nie mogąc dać łaknącym prawdziwej zimy dajemy spis potraw... Kalendarzyk zawodów narciarskich w Europie przedstawia się nadzwyczaj obiecująco dla mistrzów. W styczniu 13 i 14 odbędą się w Wengen zawody narciarskie o mistrzostwo Szwajcarii. Równocześnie odbędą się w Garnisch mistrzostwa Niemiec, a w Partenkirchen bieg sztafetowy drużyn niemieckich i austriackich oraz wielkie zawody pań. Mistrzostwa Austrii odbędą się później — 6 i 7 lutego w Bødela. Między 4 a 7 lutego odbędą się międzynarodowe zawody narciarskie w Helsingforsie, gdzie równocześnie odbędzie się walne zgromadzenie międzynarodowego związku narciarskiego. Wielkie zawody szweckie odbędą się w dniach 11—14 lutego w Sztokholmie (?) a słynne igrzyska północne „Nordiska Spölen” w Hohenkollen (w pobliżu Oslo) zostały wyznaczone na 18—21 lutego 1926 r.

Zawody o puchar Francji urządzone zostaną w Parletier dnia 27—31 stycznia.

Zawody o mistrzostwo Polski w Zakopanem, dostępne dla międzynarodowej konkurencji, od 17—19 lu tego.

Mistrzostwo Lwowa jeszcze nie naznaczone dokładnie odbędzie się w każdym razie przed mistrzostwem Polski. Pierwszemi zawodami u nas — są tradycyjne sylwestrowe zawody Czarnych w Sławsku.

PROPAGANDA POWSTANIA NARODOWEGO W SYRII.

Paryż, 20. 11. (AW.). Donoszą z Syrii, że prowadzona jest wśród powstańców i miejscowych plemion arabskich usilna propaganda idei powstania narodowego i wypędzenia Francuzów całkowicie z Syrii.

Ostatnie wiadomości wskazują, że Druzowie zamierzają przerwać połączenie kolejowe Damaszku z Beyruthem, aby w ten sposób utrudnić nadejście świeżych posiłków dla obleżonego miasta.

—OO—

LEKTURA IBSENA PRZYCZYNA SAMOBÓJSTWA.

Lwów, 21 listopada.

Pewna studentka uniwersytetu w Nowym Jorku, panna Widstrand, popełniła samobójstwo po przeczytaniu „Budowniczego Solnessa” Ibsena. Była ona Szwedką i przyjechała do Ameryki na studia. Jak objaśnia jej gospodyni, panna Widstrand w ostatnich dniach oddawała się gorączkowo lekturze dzieł Ibsena, które wyprowadziły ją z równowagi duchowej.

Denatka powiesiła się w swoim pokoju, pozostawiając na stole egzemplarz dramatu „Budowniczy Solness” otwarty na stronie ze sceną samobójstwa bohatera sztuki, oraz list, w którym samobójczyni stwierdza, iż życie przedstawia się jej jako nieprzerwana, straszna tragedia.

Różne.

„Karpaccy górale”, dramat w 10 obrazach J. Korzeniowskiego, odegrany zostanie w niedzielę, 22 b. m. — przez Koło Dramatyczne Drukarzy Lwowskich, w sali przy ulicy Piekarskiej l. 18. Początek o godz. 7-mej wieczorem.

— Z „Gwiazdy”. W niedzielę dnia 22 b. m. urządza Stow. „Gwiazda”, we własnej sali przy ul. Franciszkańskiej l. 7 dancing dla członków i zaproszonych gości. Wstęp za zaproszeniami. Początek o godz. 6 wieczorem.

— Meksyk zmusza księży do małżeństwa. W Villa Hermosa, stolicy stanu Tabasco, panuje wielkie podniecenie z powodu aresztowania pięciu księży katolickich, którzy odmówili ożenienia się. W stanie Tabasco weszło niedawno w życie prawo, wymierzone przeciw katolikom i przewidujące, że duchowni, którzy chcą sprawować obowiązki religijne, muszą ożenić się.

Notowania giełdowe.

Dotar w wolnym obrocie dnia 20 listopada: w Warszawie 6.90 zł.; w Krakowie 6.95 zł.; we Lwowie 6.88 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej: N. Jork. Transakcje: 6.80. — Dolar. Transakcje: 6.80.

Zurych urzędowy: N. Jork 5.1875. Londyn 25.13 i jedna ósma. Paryż 20.65. Wiedeń 73.10. Praga 15.375. Włochy 20.825. Belgia 23.525. Budapeszt 72.625. Sofia 3.775. Holandia 208.495. Oslo 105.25. Kopenhaga 129.25. Sztokholm 138.7875. Hiszpania 73.90. Bukareszt 2.375. Berlin 123.50. Belgrad 9.195.

Pogielda nowojorska: Warszawa 16.50. Londyn 4.845. Paryż 3.965. Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy 4.00. Belgia 4.53. Budapeszt 14.25. Szwajcaria 19.28. Sofia 0.74. Holandia 40.22. Oslo 20.43. Kopenhaga 24.93. Sztokholm 26.76. Hiszpania 14.25. Bukareszt 0.46. Berlin 23.81. Belgrad 1.775.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Ofiarowanie NMP. gr.-kat. Mychała Ar. — Jutro: rzym.-kat. 25 po Z. S. gr.-kat. N. E. 24 po S.

TEATR WIELKI.

Sobota o godz. 3:30 pop. „Hetman Stanisław Żółkiewski”. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota o godz. 7:30 wiecz. „Madame Butterfly” Opera. Ceny niższe.

Niedziela o godz. 3 popoł. „Tosca” Opera. Ceny niższe popołudniowe.

Niedziela o godz. 7:30 wiecz. „Hetman Stanisław Żółkiewski” Uroczyste przedstawienie ku uczczeniu 7-mej rocznicy obrony Lwowa.

Poniedziałek 23 bm. „Moi Panowie”. Ceny niższe.

TEATR NOWOŚCI.

Sobota o godz. 3:30 pop. „Jej Wysokość Tancerka” Ceny niższe popołudn.

Sobota o godz. 7:30 wiecz. „Codziennie o 5-tej...” Ceny niższe.

Niedziela o godz. 3 popoł. „Dziecko Miłości” Ceny niższe popołudn.

Niedziela o godz. 7:30 wiecz. „Marietta” Ceny niższe.

Poniedziałek 23 bm. „Marietta”. Ceny niższe.

Początek przedstawień punktualnie o godzinie 7:30 wiecz.

Repertuar teatru SEMAFOR.

Rejtana 3, codziennie o godz. 19:45, w niedzielę pop. o godz. 16:45. Bilety wcześniej do nabycia u p. Seyfartha, ul. Akademicka. 1) Rabin dranat Tagore: Początek. 2) Fr. Karpiński: Laura i Filon. 3) Boy: Nowinki. 4) Jack London: Prawo białego człowieka. 5) „Poczekaj Hanka tam u chrustu”, piosenka podmiejska. 6) „Na przypiecku”, insc. piosenka z folkloru żydów. w przekł. A. Kitschman. 7) Rodoc: „Nie jestem przy apetycie”. 8) Sully Prudhomme: Waza. 9) Strauss Walc.

Kino „Wanda”. Od 15. listopada Cyrk Marka w 12-u aktach w dwóch serjach.

Kino Chimera: Od dziś i dnie następane Premiera P. T. PRAWO PIERWSZEJ NOCY IUS-PRIMAE-NOCTIS nie widziane we Lwowie.

— Teatr Wielki, gra dziś popołudniu na przedstawieniu dla młodzieży szkolnej „Hetmana Żółkiewskiego” w pierwszorzędnej obsadzie artystycznej.

Wieczorem ukaże się wznowienie po raz pierwszy w obecnym sezonie „Madame Butterfly”. Ceny biletów niższe.

— Teatr Nowości, daje dziś popołudniu, po raz pierwszy po cenach niższych „Jej Wysokość Tancerka”.

Wieczorem idzie wesoła farsa francuska „Codziennie o 5-tej...”.

— „Diewczyna z Zachodu”, opera Puccini’ego zostanie wznowiona w dawnej obsadzie premierowej we wtorek przyszłego tygodnia z pp.: Platówną i Sowiłskim w głównych partjach.

Mówią, że...

najlepszym jeszcze raturkiem w chwilach ciężkich jest humor, który broni człowieka przed ostateczną rozpaczą. Jest to tak zwany „humor wisielca”!

ludzie przeczytawszy nieprawdopodobną wiadomość, iż urzędnicy znowu będą mieli obniżoną pensję, zaczęli snuć sobie „wesołe” horoskopy na przyszłość. Oto urzędnik zacznie mieszkać w piwnicy, zamiast łóżek będzie miał stare beczki, ubierać się będzie w łachmany, dzieci przesianą uczęszczać do szkoły, żony będą chodziły do prania. Będzie również mnóstwo lokali do wynajęcia, ho zamknie się księgarnie, teatry, wystawy, biblioteki. Rząd za to będzie miał pieniędzy tak wiele, że zacznie budować i da pracę setkom tysięcy robotników. Urzędnicy powoli będą sobie przez ten czas wymierali, coraz mniej ich będzie potrzeba, nikt się z nimi liczyć nie będzie potrzebował — stworzy się nowy typ państwa, w którym tylko postowie będą wszystko zatalwiali i nowy typ — natrętnego dziada — urzędnika zapamiętającego przejścia przed kościołami.

Podobno bardzo wielu urzędników tak się przejęło opowiadaniem tych dowcipnych horoskopów, że masowo zaczęli odbierać sobie życie. Miał to być ostatni ich „dowcip urzędniczy”. Nie byli to jednak urzędnicy z... Warszawy!

rrr.

— Wydział Stow. „Gwiazda” zaprasza wszystkich swoich członków do wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie z okazji poświęcenia Pomnika Orłąt. Zbiórka pod sztandarem w niedzielę, 22 b. m., o godzinie 8.45, przed kościołem Archikatedralnym.

— Obronie Lwowa poświęcony jest zeszyt 16 (20) „Panteonu Polskiego” zawierający 24 stron druku 35 ilustracji. Kronika Obrony Lwowa — Historia Odemka IV Szkoła Kadecka — Józef Piłsudski o Obronie Lwowa — Kto walczył we Lwowie — Odsiecz Lwowa, wiersze Szrödera, Słońskiego — Sp. kpt. Lapiński-Niński — Imienny spis Obrońców Lwowa — Fotografie i życiorysy poległych we Lwowie! — Oto treść tego zeszytu. — Cena zeszytu 1 złoty. Do nabycia we wszystkich kioskach. — Każdy Obrońca Lwowa powinien kupić ten zeszyt „Panteonu Polskiego”.

— Posiedzenie Wydziału Towarzystwa Opieki nad żołnierzem Polskim odbędzie się w poniedziałek 23 b. m. o godz. 18 w pałacu wojewody.

— Z teatru „Semafor”. Powodzenie nowego programu „Semafora” rośnie z wieczora na wieczór. Wypełniona widownia oklaskuje hucznie wszystkie punkty tej prawdziwej uczy artystycznej, na którą złożony się pomysłowo przeplatane utwory lżejsze i poważniejsze.

Falszywy alarm.

Lwów, 21 listopada.

Wczoraj w godzinach wieczornych gruchnęła po Lwowie alarmująca wieść o sensacyjnym zamordowaniu świadka z procesu Steigera — Adolfa Wilhelma Finela recte Lauba.

Finel został przez obronę w procesie Steigera zawnioskowany jako świadek, który widział bezpośrednio po zamachu trzech mężczyzn, uciekających do bramy przy ulicy Legionów 1. 3; z tych jeden miał zdjąć jasny gumowy płaszcz, który włożył na siebie z powrotem, przewróciwszy go wprzód na ciemniejszą stronę — i zbiegł.

Wkrótce potem została nasza redakcja zawiadomiona przez policję, że na miejsce wypadku przy ulicy Zamarynowskiej 1. 24, wyruszyli pp.: nadkomisarz Parylewicz, ko-

misarz Batorski i kilku wywiadowców. Nasz sprawozdawca udał się niezwłocznie w ślad za policją.

Ku swemu zdumieniu przekonał się jednak, że policja padła ofiarą jakiejś złośliwości.

Został wprowadzono na miejsce, t. j. pod liczbą 24, pp. komisarzy i wywiadowców, dwa auta i grupkę ludzi, ale o wypadku głucho.

Po przeprowadzonym doraźnym śledztwie okazało się, że jedno z pism, posiadających „pierwszorzędne” informacje, powiadomiło policję, policja zaś inne redakcje.

O godzinie 21-szej wrócił Finel z kina „Sfinks” do domu w najlepszym zdrowiu i tu dopiero dowiedział się o swej „tragicznej śmierci”. — Policja prowadzi śledztwo, aby wykryć autora owego „nie-wczesnego” figla.

Z targu.

Lwów, 21 listopada.

Ceny nabiału: 1 l mleka niezbieranego 40—45 gr., 1 kg. masła 5—6 zł., 1 kg. sera 1:20 zł. Jaja po 15 i 17 gr sztuka.

Jarzyny: 1 kg ziemniaków 8—10 gr., buraków 15—20 gr., marchwi 25—30 gr., cebuli 30—35 gr. 1 l grochu 80 gr., 1 l fasoli 40 gr., kapusta po 5—20 gr.

Owoce: 1 kg jabłek 20—70 gr., gruszek 60 gr. do 1 zł., śliwek suszonych 2 zł., cytryny po 10—15 gr. sztuka.

Wczoraj sprzedawano żywe karpie i szczupaki po cenie 3:50 za 1 kg.

— Promocja. Dziś o godz. 12 w auli Uniwersytetu odbędzie się promocja Antoniego Cicića, prezesa „Twa jugosłowiańskich studentów” na doktora medycyny.

— Wicekonsulat turecki we Lwowie. Prezydent Rzpltej udzielił exequatur p. Mahmoud Djelaeddin Bey, wicekonsulowi republiki tureckiej na obszar województw: krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego z siedzibą we Lwowie.

— Ankieta w sprawie obecnego położenia. W sobotę 21 bm. o godz. 10 rano odbędzie się w sali Izby handlowej i przemysłowej ankieta w celu omówienia obecnego położenia przemysłu, handlu i rękodzieła w okręgu Izby i zastanowienia się nad środkami zaradczymi na najbliższą przyszłość.

— Konferencja członków „NUZA”. Członkowie „NUZA” należący do Zakładu pocztowego zapraszają wszystkie lwowskie instytucje państwowe i prywatne do wysłania swych delegatów (z pośród członków „NUZA”) na wspólną konferencję, która odbędzie się w niedzielę, dnia 22 b. m., o g. 10 przed poł., w gmachu głównej poczty (parter) w sprawie bezzwłocznego zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia dla sanacji „NUZA” lub jej zlikwidowania i ustanowienia wspólnego obrońcy prawnego.

— Majsterski kurs szewski we Lwowie, urządzony zostanie w najbliższym czasie w Krajowym patronacie rękodziel i przemysłu, plac Smolki 3. III. p. dla majstrów i czeladników. Nauka zawodowa będzie udzielana w godzinach wieczornych. Bliższych informacji udziela się w biurze Patronatu codziennie od godziny 11-tej do 2-giej w południe — do 30 listopada.

INŻ. PAYKART NIE BYŁ DOCENTEM POLITECHNIKI.

Rektorat Politechniki komunikuje: W prasie lwowskiej oraz w prasie innych miejscowości Polski, w związku z wykryciem fałszerstwa dolarów podano między innymi, że podejrzany o to fałszerstwo inż. Bolesław Paykart jest docentem Politechniki Lwowskiej.

Rektorat Politechniki Lwowskiej stwierdza, że inż. Bolesław Paykart nie był nigdy i nie jest docentem habilitowanym Politechniki Lwowskiej, a tylko przez pewien czas prowadził za wynagrodzeniem zleczone mu czasowo w braku innych sił naukowych wykłady, nie nabywając przez to żadnych praw członka ciała nauczycielskiego Politechniki Lwowskiej.

Co się stało w mieście?

— Raniony siekierą w plecy Piotr Kuźnik, zam. przy ul. Alembeków 1. 17, w czasie sprzeczki z pasierbem swym Józefem Kahałukiem otrzymał uderzenie ostrzem siekiery w plecy, że padł nieprzytomny z bólem na ziemię. Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził złamanie kręgosłupa. Ofiarę bestjańskiego pasierba odwieziono do szpitala.

— Katastrofa automobilowa. Wczoraj o godz. 16.45 szofer dorożki automobilowej L. W. 7968 Jakób Pfau zam. przy ul. Słonecznej, jadąc ul. Pańską, oddał kierownicę auta Edmundowi Czakewowi, zam. w hotelu Warszawskim, który najechał na chodnik i uderzył przodem auta w mur realności 1. 20, łamiąc 2 przednie koła, 2 błotniki i 2 latarnie.

— Wojna żebraków w zakładzie Br. Albertów. W zakładzie Braci Albertów, w czasie sprzeczki między mieszkającymi tam żebrakami przyszło do bójkę na noże. Eljasz Kosterko poranił silnie nożem Franciszka Romanowskiego, którego zabrano do szpitala, Kosterkę zaś aresztowano.

— Pożar przy ul. Grottgera. Przy ul. Grottgera 2 dozorca kamienicy zapuszczał terpentyną schody. Przy zapaleniu papierosa terpentyna się zajęła tak, że w mgnieniu oka całe schody stanęły w ogniu. Wezwana straż ogień natychmiast ugasiła. Szkody niema żadnej.

— Włamanie do cerkwi w Jaworowie. Dnia 18 b. m. usiłowali włamać się lwowscy złodzieje do kasy ogniotrwałej w cerkwi w Jaworowie, zostali jednak w czas spłoszeni.

— Okradzenie starosty lwowskiego. Z mieszkania starosty Wojew. Lwowskiego skradli nieznanymi złodzieje srebro stołowe wartości 1650 złotych.

— Włamanie do zakrystii kościoła św. Mikołaja. Nieznanymi złodzieje włamanie się do zakrystii kościoła św. Mikołaja we Lwowie, rozbili dwie skarbonki z których skradli większą ilość drobnych pieniędzy.

— Kradzież w księgarni Ludow. Tow. Wydawniczego. W księgarni Lud. Tow. Wydawniczego przy ul. Szajnoch 1. 2, została popełniona kradzież żelaznej kasetki, zawierającej 415 zł.

Jako sprawców tej kradzieży aresztowano dwu 15 letnich maćków Władysława Augustyna i Jana Piątkowskiego.

KONCESJE PRZEMYSŁOWE.

Na prośbę p. Abrahama Wohla o udzielenie koncesji na aptekę oświadczyła się sekcja IV. za otwornieniem apteki w pierwszym rzędzie u wylotu u. św. Piotra i Pawła. Wydano koncesję na 2 dorożki automobilowe i na 1 konną, oraz na 1 autobus na linii Lwów—Żółkiew—Mosty Wielkie.

Humor.

LOGIKA DZIECIECA.

Córeczka. Tatusiu! Czy na księżym życiu mieszkają ludzie?

Ojciec. Zapewne, moje dziecko.

Córeczka. Jeżeli jest pełnia to jeszcze dobrze, ale jeżeli księżyc jest taki mały jak rogalek, tu ludziom musi być bardzo ciasno.

KOGO SIĘ BARDZO KOCHA.

Pewna panina, zapytana kogo bardziej kocha czy pana X czy pana Y — odpowiedziała:

— Jeżeli pan X jest u mnie, to mi się zawsze p. Y lepiej podoba i odwrotnie.

Kurjer ekonomiczny.

* **O polsko-czechosłowacki traktat handlowy.** W najbliższym czasie uda się do Pragi delegacja rządu polskiego i sfer gospodarczych na konferencję co do praktycznego zastosowania zawartej umowy.

* **Bankruci z Małopolski proponują 40 do 50 proc.** Skutkiem akcji, podjętej przez kupiectwo w Łodzi przeciw bankrutom z Małopolski, wielu tych bankrutów przyjeżdża do Łodzi chcąc regulować swe długi na 10 do 50 proc. Kupcy łódzcy odrzucili te propozycje.

* **Zakupna sowieckie w Łodzi.** Sowiety zakupiły w firmie Etingera towary za 300.000 dolarów, u Scheiblera za 150.000 dolarów, u firmy Krussle i Ender za 50.000 dolarów. Termin dostawy do 15 grudnia br. na weksle 6-miesięczne.

* **W Łodzi zlikwidowano** w ostatnim kwartale 262 firm, w których zajętych było około 8000 robotników.

Wpływy z danin publicznych i monopoli

Według prowizorycznego obliczenia w ciągu 10 miesięcy r. b. wpłynęło do Skarbu Państwa z danin publicznych i monopoli 1.100 milj. zł., gdy w analogicznym okresie ub. r. wpływ ten wynosił 894,4 milj. zł. Daniny i monopole zatem dały dotychczas w r. b. o 206,1 milj. zł. więcej, aniżeli w ciągu 10 miesięcy ub. r. Na to zwiększenie prawie w równym stopniu złożyły się daniny publiczne, które wzrosły o 107 milj. zł. i monopole, które wykazały zysk o 99,2 milj. złotych więcej.

Rozpatrując poszczególne pozycje, widzimy, iż **podatki bezpośrednie i zwyczajne** dały o 84,4 milj. zł. więcej, natomiast nadzwyczajny podatek majątkowy dał o 107,4 milj. zł. mniej niż w r. ub. W rezultacie zatem **bezpśrednie opodatkowanie wykazuje zmniejszenie.**

Podatki pośrednie dały w ciągu 10 miesięcy r. b. o 17,8 milj. zł. więcej, cła o 78,1 milj. zł. więcej i opłaty stemplowe o 33,8 milj. zł. więcej.

Ponieważ z wyjątkiem cła, których stawki zostały w r. b. częściowo podwyższone, ani podatki pośrednie, ani opłaty stemplowe nie uległy podwyższeniu, zwiększony wpływ Skarbu Państwa z tych źródeł tłumaczyć należy zwiększeniem się konsumpcji.

Na zwiększenie się wpływów z monopoli poważny wpływ ma **zamiana podatku od spirytusu na pełny monopol spirytusowy.** Wpływy z tego źródła wyraziły się w r. b. w sumie 140,3 milj. zł., gdy w r. ub. monopol spirytusowy i podatek od spirytusu dały łącznie 103,8 milj. zł. Zwiększenie zatem wynosi 37 milj. zł. **Monopol tytoniowy** dał w ciągu 10-ciu miesięcy zysk o 48 milj. zł. większy, mimo częściowej spłaty pożyczki włoskiej i procentów od niej. Na zwiększony zysk wpłynęła większa konsumpcja i udoskonalenie metody fabrykacji.

NADESLANIE

ETTINGERA

BALSAM NA ODCISKI
usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 693

Apteka M. ETTINGERA
LWÓW, plac GOŁUCHOWSKICH.

* **Węgiel polski we Francji.** W Rouen odbyło się po raz pierwszy 14 bm. wyładowanie 2590 ton węgla polskiego, pochodzenia górnośląskiego.

GIEŁDA LWOWSKA.

Na zebraniu dzisiejszem naogół wstrzymywano się od zawierania większych transakcji.

Poszukiwanym był tylko Chodorów po kursie wczorajszym. Zaoferowanie nie pokryło całego zapotrzebowania. Poza to tylko nieznaczne transakcje. W akcjach handlowych nadal zastój, akcje bankowe zaś kupowano tylko sporadycznie.

Tendencja utrzymana.

Uspokojenie wyczekujące.

Kotowane: Przemysłowy 0.14; Browary 7.65; Chodorów 5.20, 5.15, 5.10; Chybie 3.95; Cegielski 10; Gazolina 1.35, 1.40; Pezet 0.06; Pol. Nafta 0.22.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj do 1-szej po poł. tendencja mocna, lekko zwyżkowa. Chwilami kurs dolara dochodził do 6.86, później, gdy rozeszła się pogłoska, że gabinet utworzony — nastąpiła zniżka. Uspokojenie wyczekujące. Obrót mały.

Dofary amer. 6.75 — 6.77; dolary kanad. 6.35 — 6.45; kor. czeskie 0.19 i pół — 0.19 i trzy czwarte; leie 0.13 — 0.13 i pół; franki franc. 0.21 i pół — 0.25; franki szwajc. 1.28 — 1.30; funty szterl. 30.50 — 31.00.

Złoto: 20 kor. 27.60 — 27.90; 20 frank. 25.50 — 25.80; 20 mrk. 30.00 — 30.50; 10 rubli 34.60 — 34.80.

Srebro: kor. austr. 0.56 — 0.56 i pół; 5 kor. austr. 2.80 — 2.90; floreny austr. 1.40 — 1.45; ruble 2.30 — 2.40; kopiejki za rubel 1.20 — 1.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

W obrocie giełdowym transakcje w życie, za które płacono loco Denysów - Kopyczyńce zł. 16.00, żyto przeznaczone do Rumunii. Pszenica przedniej jakości poszukiwana po cenach wyższych od ostatnich notowań. Tendencja dla wyborowych jakości zboża chłebowego lekko zwyżkowa, pozatem utrzymana. Uspokojenie lekko ożywione.

Pszenica krajowa biłała 21.25 — 22.25 zł. Pszenica krajowa czerwona 24.25 — 25.25 zł. Żyto małopolskie 15.00 — 16.00 zł. Jęczmień małopolski browarniany 17.00 — 18.00 zł. Owies małopolski 16.00 — 16.50 zł. — Ceny szacunkowe bez transakcji.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 20.30. Koncert utworów Beethovena, Schuberta, Brahmsa.

Wiedeń (530). Godz. 20.00. Holenderska dziewczynka, operetka Kalmana.

Zurych (515). Godz. 20.30. Stare pieśni i słowa.

Berno szwajc. (302). Godz. 20.30. Wieczór arji i pieśni.

Paryż (458). Godz. 22.00. Koncert. Transformatory ultradynowe, kondensatory Dubilier, transformatory Push-Pull i wszystkie części radjowe do nabycia w firmie „Kinofot”, Lwów, 3-go Maja 11 a.

KURJER SPORTOWY.

Pierwsze zawody bokserskie klubów L. K. S. „Strzelec” i Ż. K. S. „Hasmonea” odbędą się dnia 22 listopada b. r., o godz. 11-tej przed południem w sali kina „Lew”.

WALNE ZGROMADZENIE PZPN-u.

Walne zgromadzenie Polskiego Związku Piłki Nożnej zostało wyznaczone na dzień 19 i 20 grudnia b. r. w Krakowie.

ZAWODY BOKSERSKIE. STRZELEC - HASMONEA.

Staraniem Związku Strzelców Polskich Oddz. lwowskiego w sali kina „Lew” odbędzie się w niedzielę, dnia 22 listopada b. r., o godz. 11-tej przed południem **wielki popis mistrza boks europejskiej sławy, Władysława Dubniaka,** oraz **zawody bokserskie między klubami sportowymi: Strzelec - Hasmonea.**

Bilety wstępu są wcześniej do nabycia w sekretarjacie Związku Strzelców Polskich przy ulicy Zielonej 7, w godz. od 6 do 8 wieczór oraz w firmie Schenker i Ska, pl. Marjański 4 (hotel Europejski), zaś w dniu zawodów, t. j. 22 b. m., przy kasie kina „Lew” od godz. 9 do 11 rano.

W czasie popisu oraz zawodów przygrywa **orkiestra wojskowa**. — Sala oświetlona reflektorami. Ceny biletów wstępu 2 zł., 1 zł. 50 gr., 1 zł. i 50 groszy.

WARSZAWIANKA JEDZIE DO FRANCJI.

Stołeczny klub sportowy, zdobywca tegoroczn. pucharu WZOPN-u **Warszawianka** projektuje urządzenie **tournee po Francji** w styczniu. Tourne to ma się odbyć na zasadzie pertraktacji przeprowadzonych z paryskim klubem FC Gallie, który gościł niedawno w Polsce. Drużyna „Warszawianki” trenuje obecnie intensywnie pod kierownictwem Szenajcha. Wiadomość o tournee Warszawianki jest znacznie pomyślniejsza od projektów ŁTSG — choć dotychczas przy wyjazdach nie miała Warszawianka szczęścia.

POWSTANIE ZWIĄZKU ATLETYCZNEGO.

Jeden z najdawniej u nas uprawianych, choć do niedawna zarzuconych sportów, **ciężka atletyka** nie może się jeszcze zdobyć na **związek państwowy**. Półoficjalnie prowadziło agendy związku **Polskie Towarzystwo Atletyczne** w Warszawie, pod kierownictwem mistrza Pytlasińskiego. Dotychczas sytuacja przedstawia się w ten sposób, że istniał obok warszawskiego PTA — **związek górnośląski** w Katowicach, reprezentujący 21 klubów atletycznych na Śląsku. Obecnie, dzięki akcji Pytlasińskiego i presji Związku Związków sportowych ma nastąpić **powstanie Polskiego Związku Atletycznego**, jako instytucji naczelnej dla wszystkich towarzystw uprawiających zapasnictwo i podnoszenie ciężarów. Związek ten ma powstać **na zjeździe w Katowicach** w dniu 6 grudnia b. r. Tam też odbędą się **zawody o mistrzostwo Polski w zapasnictwie i podnoszeniu ciężarów**. Do zawodów tych stana w każdej kategorii dwaj pierwsi w mistrzostwie Śląska i dwaj pierwsi z zawodów, które się odbyły we wrześniu w Warszawie.

WDAL — 7 MTR. 85 CM.

Sportowiec argentyński **Bruneto**, który zajął na Olimpiadzie paryskiej drugie miejsce w trójskoku, osiągnął ostatnio na zawodach w Buenos Aires, wspaniały wynik w **skoku w dal**, skacząc 7 mtr. 85 cm.

Skokiem tym Bruneto postanowił **nowy rekord południowo amerykański**, gorszy od rekordu światowego Hubbarda 4.6 cm.

TOR WYŚCIGOWY AUTOMOBIL-KLUBU POLSKIEGO.

Komisja sportowa Automobilklubu polskiego z przedstawicielem ministerstwa robót publicznych p. Rappem, dokonała oględzin dróg kołowych **Struga - Radzyń - Zegrze**, gdzie na przestrzeni 31 km. urządzony zostanie **tor dla 24 godzinnego wyścigu automobilowego**, jaki się ma odbyć w r. 1926. W miejscowości tej w przyszłości mają się stałe odbywać odjazd wyścigi automobilowe.

ZWYCIĘSTWO BOKSERÓW POLSKICH.

W zawodach bokserskich urządzonych w Katowicach do najciekawszych walk należały spotkania dwóch wybitnych bokserów polskich, **mistrzów Polski z mistrzami północno-wschodnich Niemiec**.

W pierwszej walce między **Gerbichem a Schlochoffem** zwyciężył po trzech rundach na punkty Gerbich mając przez cały czas walki znaczną przewagę.

Walka Wendego z Mansfeldem skończyła się **nierozegraną**. Zawodnikom polskim unazdono wielką owację.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7:30.

Sobota, dnia 21 listopada 1925.

Madame Butterfly

Opera w 4 aktach Giacomo Puccini'go.

OSOBY:

Cho-cho-san, zwana „Madame Butterfly”	Lipowska
Suzuki, jej służąca	Hinglerówna
Miss Pinkerton	Okońska
I. B. Pinkerton, porucznik marynarki Stanów Zjedn.	Kwiatkowski
Charpless, konsul ameryk.	Schütz
Goro, pośrednik	Łowczyński
Książę Yamadori	Kramus
Bonza, wuj Cho-cho-sany	Jeleński
Cesarski komisarz	Schmidt
Matka Cho-cho-sany	* * *
Kuzynka	* * *
Smutek (dziecko)	* * *
Urządnic stanu	* * *
Yakuside	* * *
Krewni, przyjaciele i przyjaciółki Cho-cho-sany, służba.	

Reżyser: **Tadeusz Łowczyński.**

— 00 —

TEATR NOWOŚCI.

Ceny zniżone.

Początek o godz. 7:30.

Sobota, 21 listopada 1925

Codziennie o 5-tej...

Farsa w trzechaktach Maurycego Hennequin'a i Piotra Veber'a. — Przekład dra Józefa Brodzkiego.

OSOBY:

Leon Precardan, dyr. banku K. Okornicki	Savinien la Chambole	Z. Rzęcki
Cel. Maraval, buch. w banku G. Rasiński	Mondredon	W. Zabielski
Amadeusz, bufetowy	Bergeet, komisarz pol.	E. Fertner
Gilbert, agent	Franciszek służący	M. Bielecki
Wiktor	Ginette, właścicielka baru	L. Neuman
Walentyna żona Precardan'a	Angelika, przyjac. Ginetty	B. Hebenstreif
Julja, służąca	Rzecz dzieje się współcześnie w Paryżu	Z. Reiski
Akt I: w barze „Ginette”, akt 2 i 3: w mieszkaniu Precardan'a.		Z. Łozińska
		S. Michnowska
		Ludmiła Jarska

Reżyser: **Kazimierz Okornicki.**

KALMAN FUHRMANN

krawiec męski

przeniósł swą znaną od lat pracownię sukien męskich z placu Halickiego 12 a — na

ul. Skarbkowska 7, I. p.

Zamówienia z własnych oraz dostarczonych materiałów, wykonuje po przystępnych cenach, starannie i punktualnie. 625

Wielki wybór zagran. modeli

wszelkie gatunki

FUTER

oraz konfekcję futrzaną w największym wyborze po niskich cenach poleca

f-a I. WINTER, Lwów

Trybunańska 4. i Kościelna 1. 390

Wszelkie nowości w materiałach wełnianych, jedwabkach oraz kompletne wyprawy ślubne poleca 678

T. FUHRMAN Skarbkowska 23. I. p.

10 kilo jabłek

deserowych zł 10.—, kompotowych zł. 8.—

wysyłam pocztą opłatnie za pobraniem.

Opakowanie zabezpieczone przed mrozami. Owoc własny wyborowy.

Adresować: **St. Wójcikiewicz. Prozoroki, woj. Wileńskie.**

Bo wchód przez sień! POŃCZOCHY

- Patentowe damskie silne 1.50
- Cienkie ala Flor równa tkanka . . . 1.90
- Półjedwabne szwem podw. stopa . . 2.50
- Jedwabne Flor 3.20
- Czysto wełniane " " " 4.80
- Skarpetki męskie od 0.80
- Rękawiczki zimowe od 1.60
- Reformy grubsze zimowe 3.50

oraz wszelkie trykotaże zimowe po bajecznie niskich cenach poleca chlubnie znana 584

Centrala PFAU Rynek 19. Wchód pończoch

Ministerstwo Kolei sprzedaje złom

pochodzący z rozbiórki starych parowozów, mianowicie:

200 ton miedzi. 20 ton brązu i 10 ton mosiądzu.

Szczegółowe ogłoszenie w „Monitorze“ z dnia 16. listopada br. Nr. 266. 725

Merdial

Ziołkowy Spiritus do pielęgnacji ciała i NACIERANIA

Dóświadczoney środek domowy.

Rok założenia 1899,

Parowa fabryka

fortepianów i pianin

BCI. K. i A. FIBIGER

Kalisz Polna 16.

poleca

pianina pierwszorzędnej jakości.

Poszukujemy na miasto Lwów i okolicę poważnego przedstawiciela.

UWAGA: Prosimy nie identyfikować firmy naszej z firmą o podobnej nazwie i dokładnie adresować:

B-cia K. i A. Fibiger, Kalisz, ul. Polna nr. 16.

643

WSZYSCY

przekonali się, że Perlmuttera ultramaryna jest najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i dla celów — — malarskich. — —

FABRYKA ULTRAMARYNY, CH. PERLMUTTER
Lwów, Zniesienia. — Biuro: **Stoneczna 26.** 269

Kursa naukowe „WIEDZA“ pod osobistym kierown. prof. Bugustawa Butrymowicza Kraków, Studencka 14.

przyjmują wpisy na rok szkolny 1925/26.

Kursa obejmują:

- 1) Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczone i 2-letnie.
- 2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-klas.
- 3) Kurs seminarjum nauczycielskiego 1-roczone i 2-letnie.
- 4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i półroczny.
- 5) Analogiczne Kursa pisemne wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowymi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.

Na kursach „WIEDZA“ udzielają nauki tylko **najwybitniejsze siły fachowe** gimnazjów krakowskich od 5 do 5-ciu godzin dziennie.

Spis grona profesorów do przejrzania w sekretarjacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów(enic). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

Gospodynio!

Szanuj ciężko zapracowany grosz swego męża! Nie niszcz bielizny — używaj tylko „najlepszego mydła do prania marki

„Lew“ wyrobu Lwowskiej Fabryki chemicznej „Tlen“.

521

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

znak fabr.

„KOWALSKINA“

LABOR. CHEM. - FARMAC. **AP. KOWALSKI** (AK) W WARSZAWIE

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

Walne Zgromadzenie Członków Włościańskiego Banku Kredytowego

Spółdz. z ogr. odpow.

we Lwowie Kołłątaja I. 8. II. p.

Odbędzie się w biurach lokalu Banku dnia 6. grudnia b. r. o godz. 11-ej. w południa z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności. 2) Sprawa dalszego istnienia Banku. 3) Wybór Członka Rady Nadzorczej 4) Wnioski. ZARZĄD.

Nauka i wychowania.

STENOGRAFIJ wyucza wszystkich bezpłatnie, listownie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska nr. 39. 591

UDZIELAM lekcji przedmiotów z zakresu szkół wydziałowych, języka niemieckiego. Najchętniej za mieszkaniem. Zgłoszenia do administracji „Kurjera Lw.“ pod „Rutynowana“. 700

NAUCZYCIELKA poszukuje posady na wyjazd. Posiada francuski, niemiecki, muzyka, ul. Paulinów 12 A, m. 7. Zgłoszenia listownie. 704

UDZIELAM lekcji z zakresu szkół średnich (niższe gimnazjum). Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lw.“ pod „M. T.“ 623

PANNA młoda, władająca biegle językiem niemieckim, lubiąca dzieci poszukuje zajęcia popołudniowego. Zgłoszenia pisemne pod „Jotbe“ do adm. „Kurjera Lwowskiego“. 6.8

Posady i prace.

POSZUKUJĘ posady lektorki u starszej osoby. Zgłoszenia do administracji „Kurjera Lwowskiego“ pod „Inteligentna“. 701

STARSZY, poważny, emerytowany kierownik szkoły, obeznany też należycie z gospodarstwem rolnem, ogrodnictwem i pasiecznictwem, przyjmie chętnie posadę z zakresu tych jego wiadomości. Adres: Siedlce, skrytka pocztowa nr. 55. 727

Kupno i sprzedaż.

NA SPŁATY! Wszelkie Maszyny i Motory poleca „PILOT“ Lwów ul. Batorego 4. Prospekty darmo i opłatnie 579

MIÓD pszczylny z własnych pasiek w blaszankach 3, 5 i 10 kg w cenie 2.00 zł, za kg wysyła za zaliczką kooperatywa „Nadija i S-ka“ Horodyncze poczta Kozłów woj. Tarnopol 671

OKROPNE skutki samogwałtu 0-80, Życie płciowe 1-50, Miodowe miesiące 0-80, Zboczenia płciowe 0-80, Etyka stosunków płciowych 0-80. Sekretne sposoby małżeńskie 0-80, Dlaczego mężczyźni się nie żenią 0-40, Dwie moralności 0-80, Co każda panna wiedzieć powinna 1-00, Co każdy kawaler wiedzieć powinien 1-00. Pojedynczo lub wszystkie 10 razem z dodatkiem Legendy wojennej za 8-50 wysyła Wł. Wilak, Księgarnia Poznań, Podgórn 10/29. 721

TOKARNIE, Strugarki, Wiertarki, Heblarki, Motory, Maszyny młyńskie, Kamienie, Pompy, Pasy poleca „PILOT“ Lwów ul. Batorego 4 580

Różne.

STROJENIA i naprawę fortepianów przyjmuje Artur Smutny, Chmielowskiego 5. Telefon 15-98. 699

FUTRA wszelkiego rodzaju przerabia na modne fasony, przyjmuje do chemicznego farbowania oraz używane w komis. Do zbiorowych zamówień wyjeżdża osobiście na prowincję jak w latach przedwojennych z kolekcją najmłodniejszych futer udzielając kredytu P. T. Klientom. Ceny umiarkowane, wykończenie powierzonych mi zamówień sumienne i punktualne. Władysław Solik, Lwów ul. Kurkowa 5/II. (vis a vis kościoła OO. Karmelitów). 2310

ZGUBIONA książeczkę wojenską kateg. A, wystawioną na nazwisko Kruszelnicki Józef, ur. w r. 1897, Kluwince, pow. Husiatyn, unieważnia się. 718

FIRMA

Marja Orłoś

dawniej

Wiktor Sedlaczek

pl. Kapitulny 3.

poleca pościel, bieliznę, płótna szyfony po bardzo niskich cenach. 596

Warstata

mechaniczne 461

Stankiewicz, Lwów Franciszkańska 11, przyjmuję wszelkie remonty samochodów osobowych i ciężarowych.

Specjalność remontu silników. Roboty tokarskie — koła zębate. Spajanie autogennem. Wykonuje solidnie i po najniższych cenach.

MŁODZIEŃC lat 27 zdolny, utalentowany uczeń śpiewu posiadający piękny głos tenorowy, a nie mający środków do dalszej nauki pragnąłby zrealizować swój talent i prosi o pomoc w tym kierunku. Pozostaje mu jeszcze 2 lata nauki u bardzo poważnej siły profesorskiej. Naukę ma zapewnioną. Łaskawe zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.“ pod Wacław. 708

200 zł miesięcznie zarobi w miejscu zamieszkania kilkunastu ludzi zapatrywań religijnych rozpowszeczniając nasze pisma. Informacji udzielamy otrzymawszy zgłoszenie ze nazwiskiem na odpowiedź poleconą, Kasprzak następcą Looka, Wieleń nad Notecią, Wielkopolska. 719

Zapisujcie się do **Ligi Obrony Powietrznej Państwa.**

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19. pod zarz. Z Kielbusiewiczza.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.